

Универзитет у Новом Саду Пољопривредни факултет

Пољопривредни факултет

Најстарији факултет у оквиру Универзитета у Новом Саду
основан 1954. године

- Адреса: Трг Доситеја Обрадовића 8
- 21000 Нови Сад
- dean@polj.uns.ac.rs
- <http://polj.uns.ac.rs>
- Тел: +381(21) 450355

Основне академске студије (9 студијских програма)

- РАТАРСТВО И ПОВРТАРСТВО
  - ВОЋАРСТВО, ВИНОГРАДАРСТВО И ХОРТИКУЛТУРА
    1. Модул: Воћарство и виноградарство
    2. Модул: Орнаментална хортикултура
    3. Модул: Производња садног материјала
  - ФИТОМЕДИЦИНА
    1. Модул: Заштита пољопривредних производа, здравља људи и животиња
    2. Модул: Заштита биља
  - ПЕЈЗАЖНА АРХИТЕКТУРА
  - ОРГАНСКА ПОЉОПРИВРЕДА
  - ПОЉОПРИВРЕДНА ТЕХНИКА И ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМИ
  - УРЕЂЕЊЕ, КОРИШЋЕЊЕ И ЗАШТИТА ВОДА
  - АНИМАЛНА ПРОИЗВОДЊА
  - АГРОЕКОНОМИЈА
- интегрисане студије (1 студијски програм)
- ВЕТЕРИНАРСКА МЕДИЦИНА

У П И С

- У прву годину основних академских студија може се уписати лице које има завршено средње образовање у четворогодишњем трајању
- Пријемни испит се полаже из једног предмета по избору:
  - ❖ БИОЛОГИЈА
  - ❖ ХЕМИЈА
  - ❖ МАТЕМАТИКА
  - ❖ ЕКОНОМИКА

На пријемном испиту за студијски програм **Ветеринарска медицина** полажу се два предмета: БИОЛОГИЈА и ХЕМИЈА

ПРИЈЕМНИ ИСПИТ

На пријемном испиту вреднује се:

- ✓ УСПЕХ ИЗ СРЕДЊЕ ШКОЛЕ (мах. 40 поена)
- ✓ УСПЕХ ПОСТИГНУТ НА ТЕСТУ (мах. 60 поена)

За школовање из средстава буџета потребно је укупно мин. 50 поена.

За школовање сопственим средствима (самофинансирање) потребно је укупно мин. 30 поена.

Код оба начина студирања (буџет или самофинансирање) кандидат мора имати мин. 14 поена на пријемном испиту.

DRAGI MATURANTI,

U NASTAVKU SE NALAZE PITANJA I ODGOVORI IZ BIOLOGIJE,
OD 51. DO 100., IZ OBLASTI BOTANIKA.

NA PREDAVANJIMA, KOJA SU PREDVIĐENA ZA VAS, ČUĆETE O
SVAKOM OD PITANJA ŠIRE OBJAŠNJENJE, KOJE ĆE VAM POMOĆI DA
LAKŠE SAVLADATE OVAJ DEO GRADIVA ZA POLAGANJE PRIJEMNOG
ISPITA NA POLJOPRIVREDNOM FAKULTETU U NOVOM SADU.

SREĆNO!!!!

UNIVERZITET U NOVOM SADU
POLJOPRIVREDNI FAKULTET

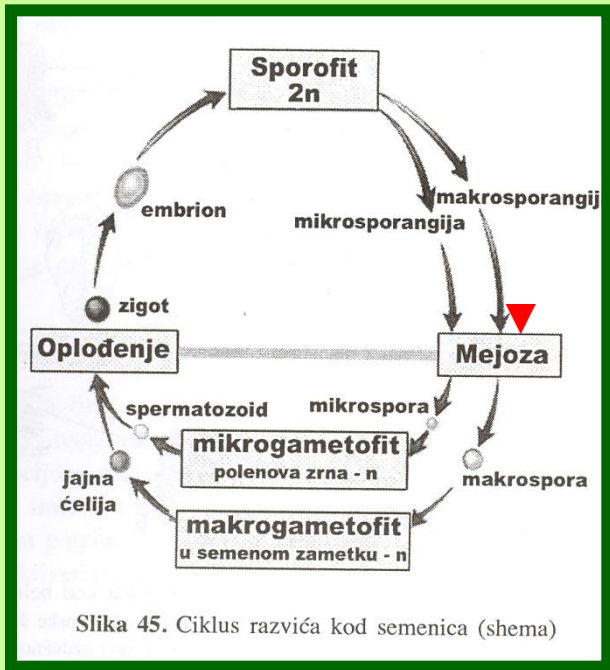
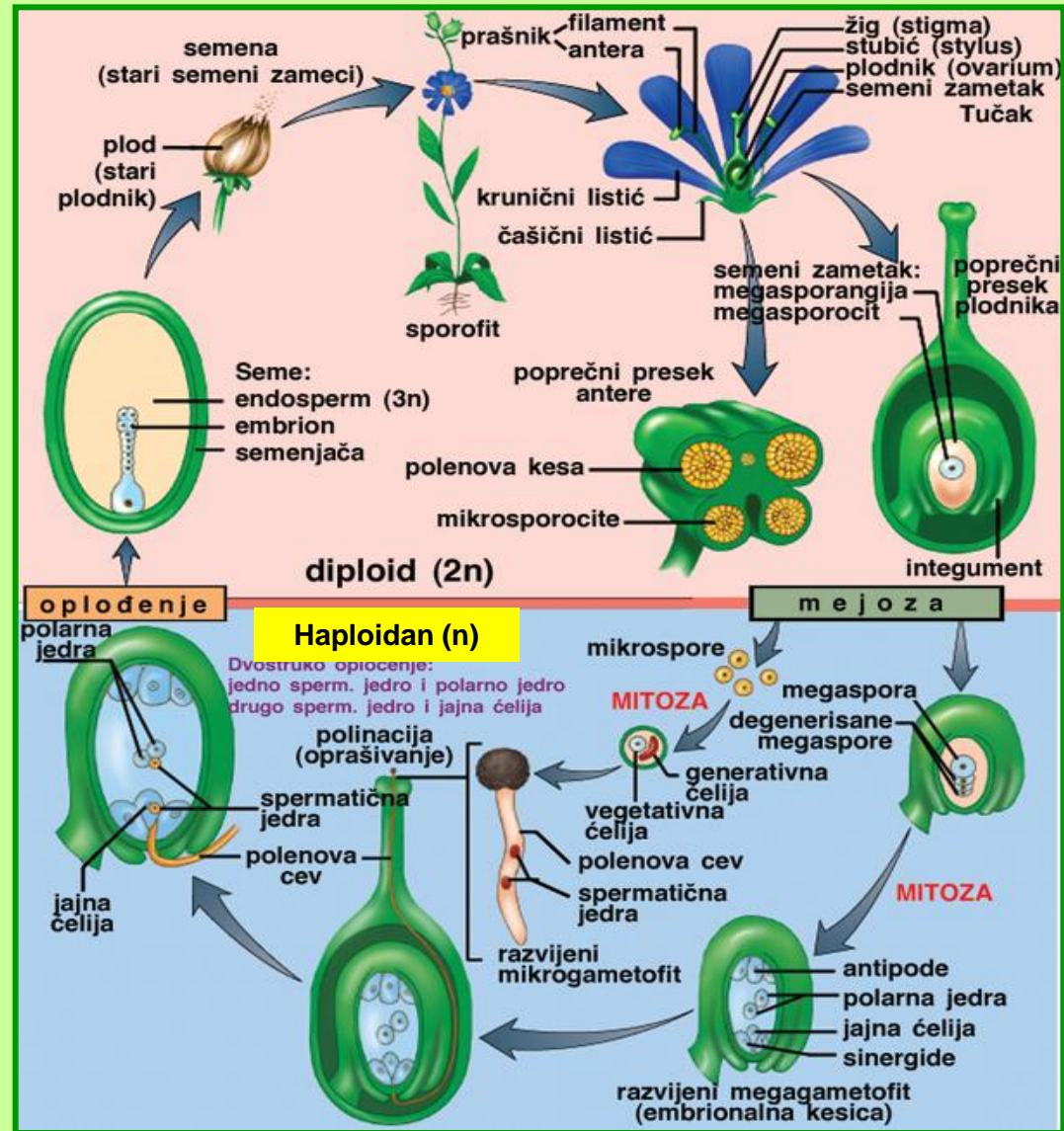
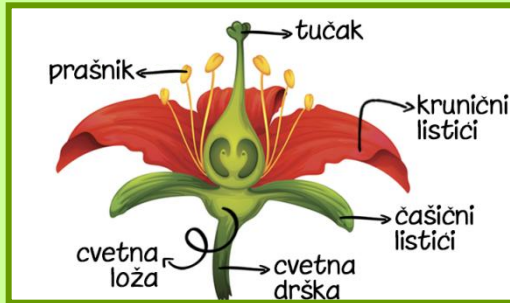
BOTANIKA

dr Ljiljana Nikolić, redovni profesor
Botanika
Departman za ratarstvo i povrtarstvo
ljiljana.nikolic@polj.uns.ac.rs

51. Po broju hromozoma gametofit generacija kod viših biljaka je:

diploidna
triploidna
haploidna

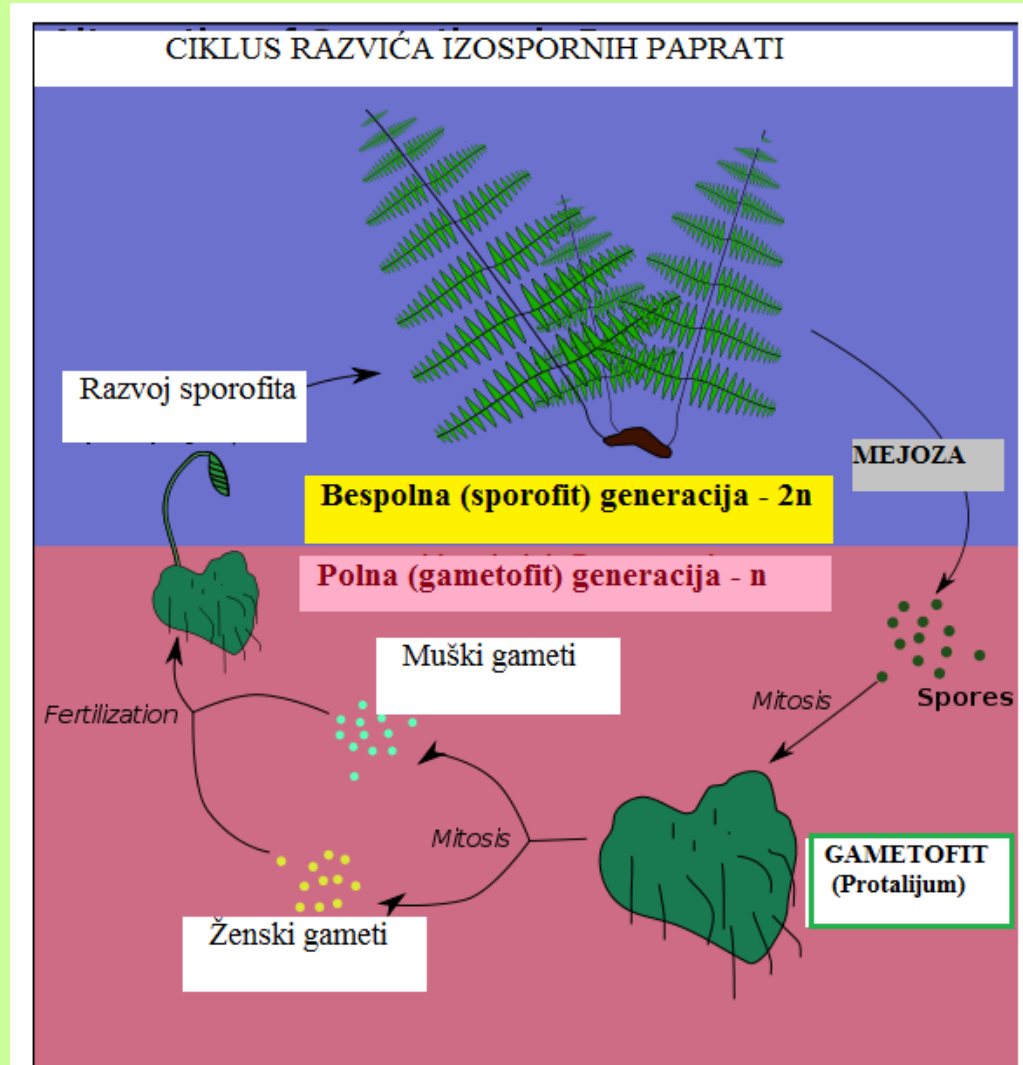

Slika 45. Ciklus razvića kod semenica (shema)

52. Kako se naziva polna generacija kod paprati?

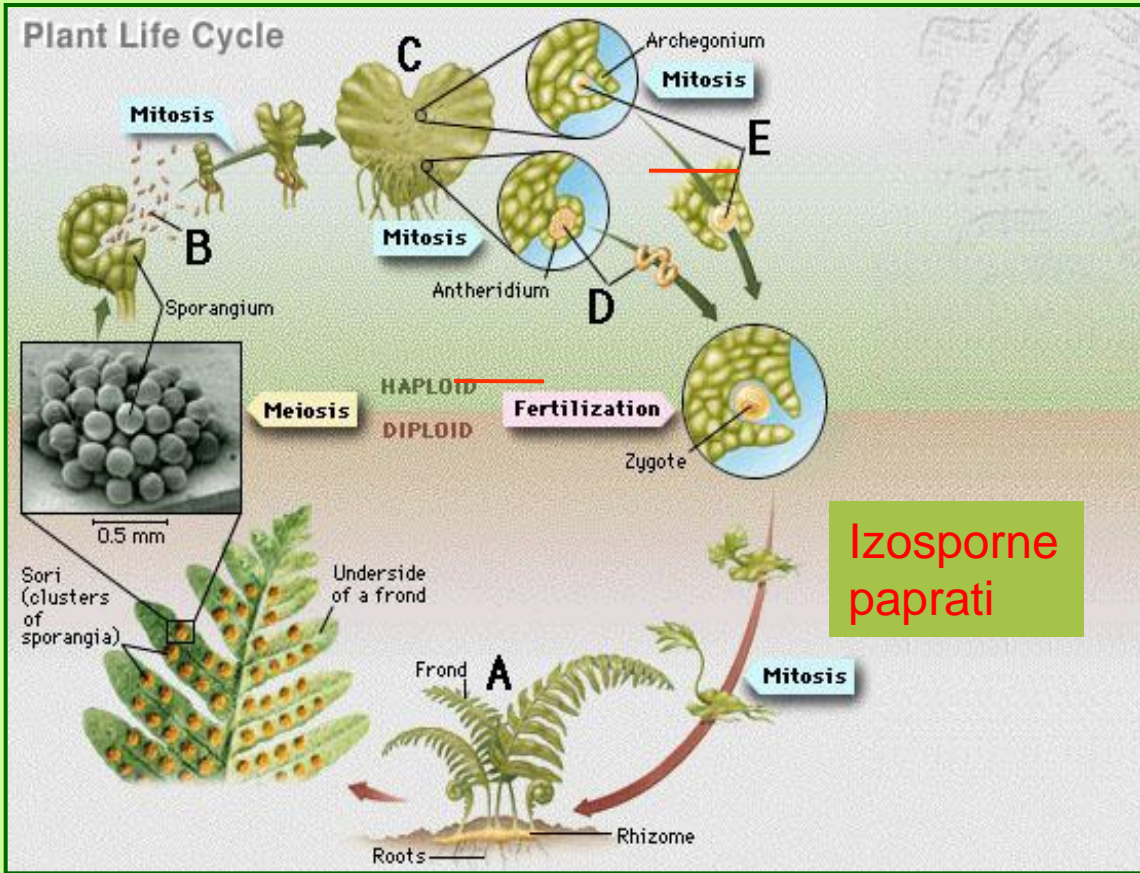
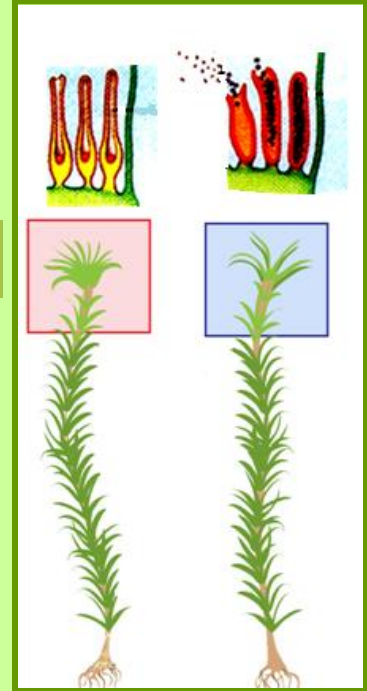
gametofit generacija

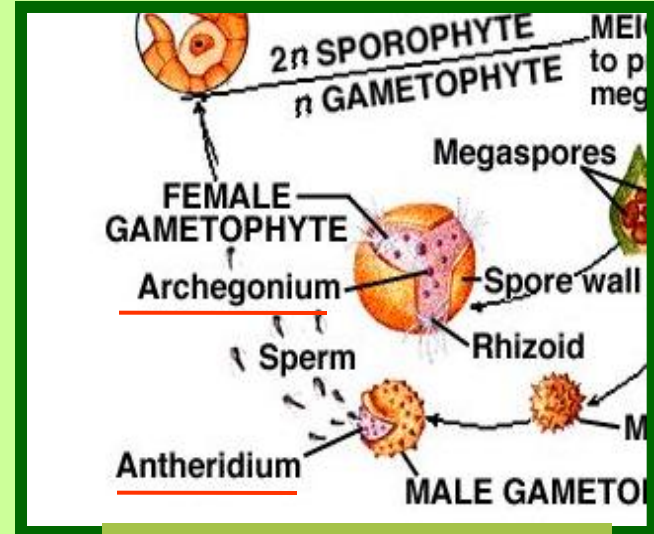
53. Organi u kojima se obrazuju gameti, kod mahovina i paprati se nazivaju:

jajna ćelija i spermatozoid
 tučak i prašnici
anteridije i arhegonije
 jajna ćelija i anterozoid

mahovine

Izosporne paprati

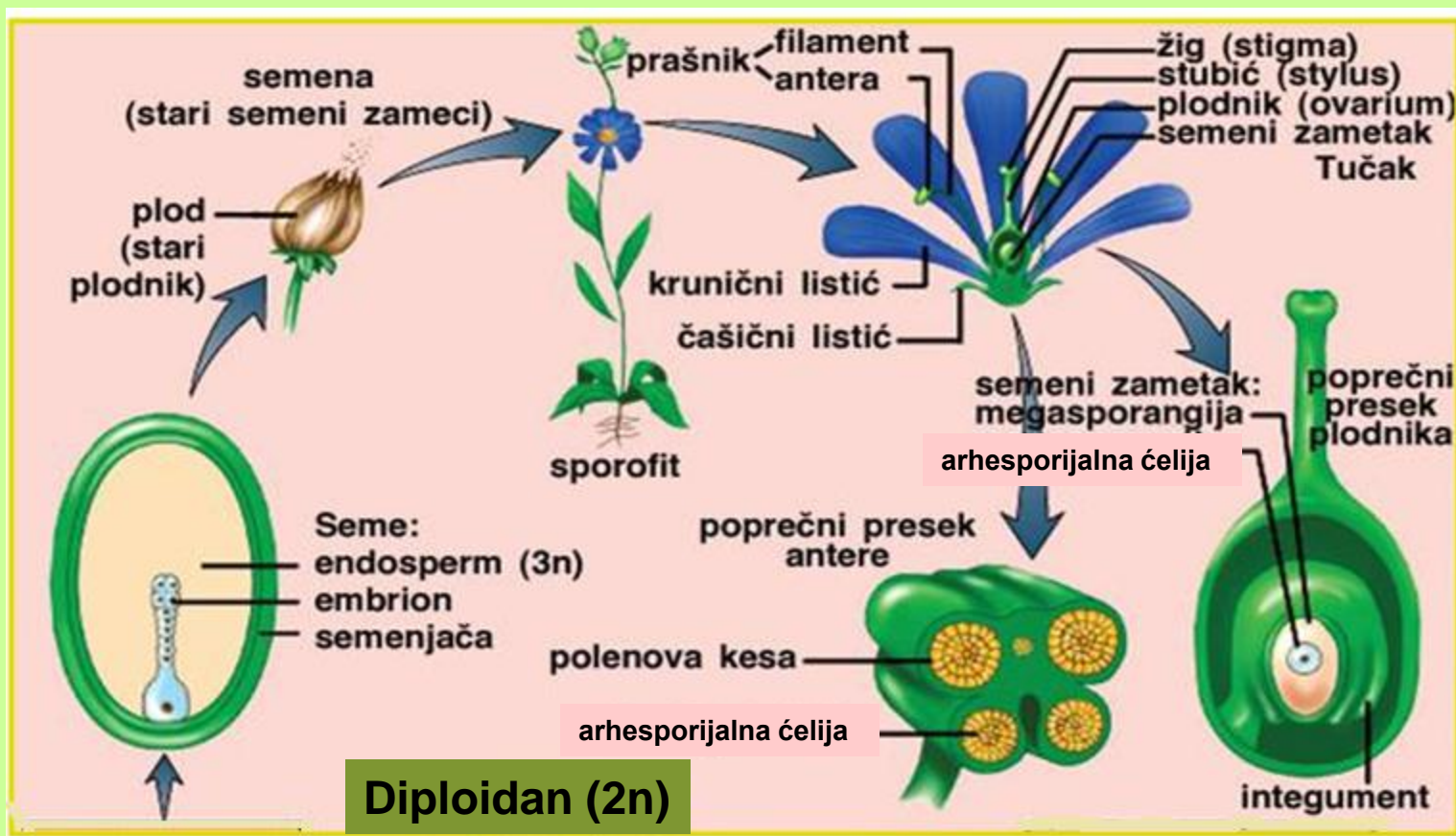

Heterosporne paprati

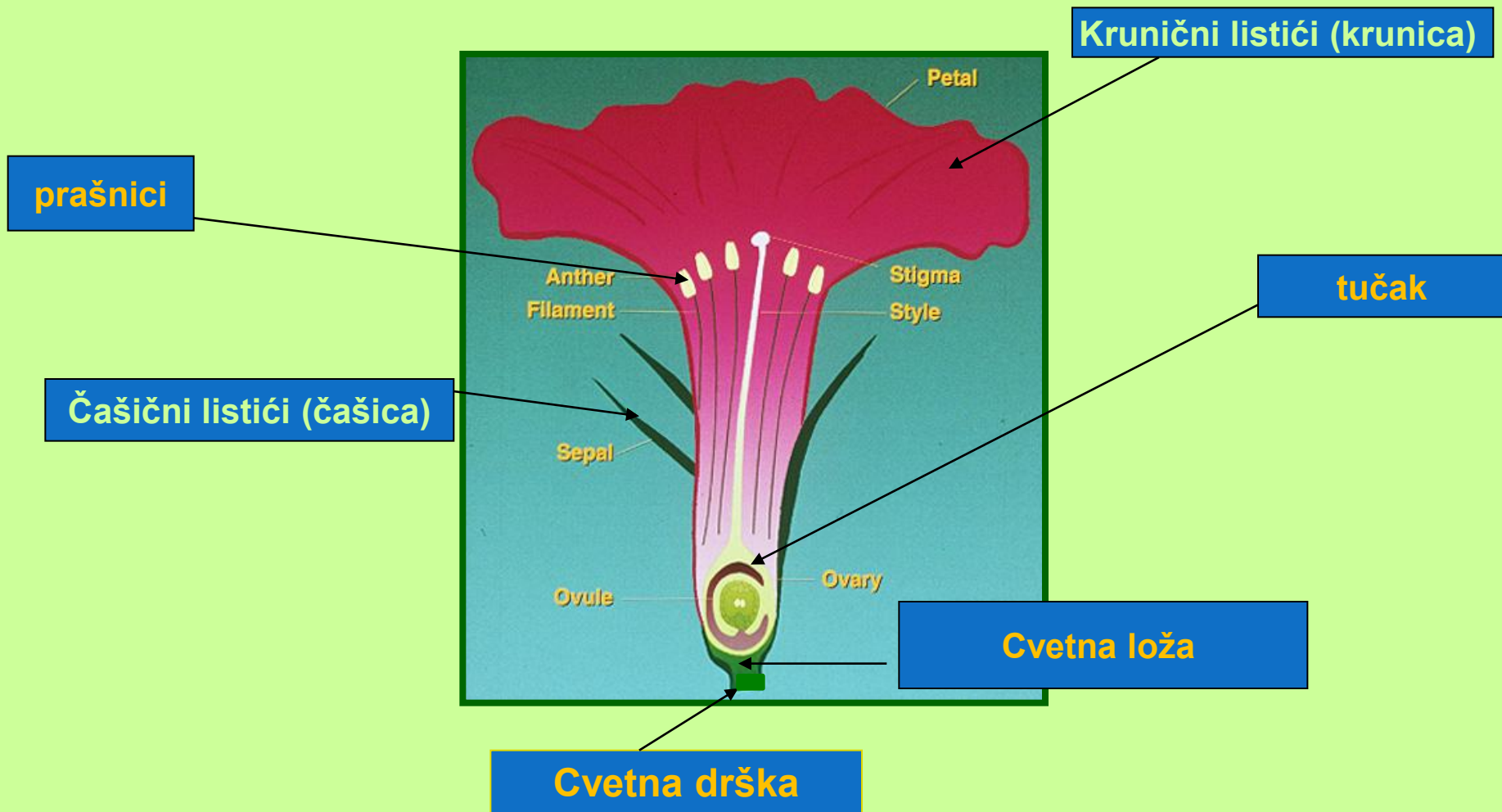
54. Sporofit kod viših biljaka po broju hromozoma je:

diploidan
poliploidan
haploidan
triploidan

55. Navedite delove tipičnog, potpuno razvijenog cveta:

cvetna drška, cvetna loža, čašica (čaišični listići),
krunica (krunični listići), prašnici, tučak

56. Koji delovi cveta kod skrivenosemenica su mikrosporangije?

krunični listići

oplodni listići

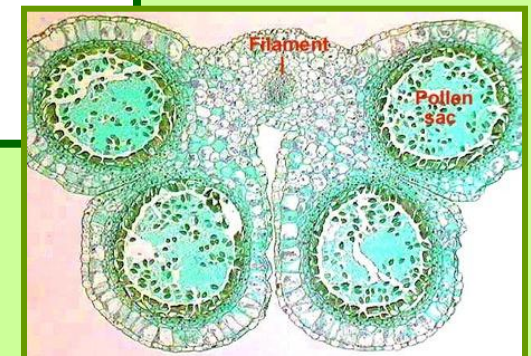
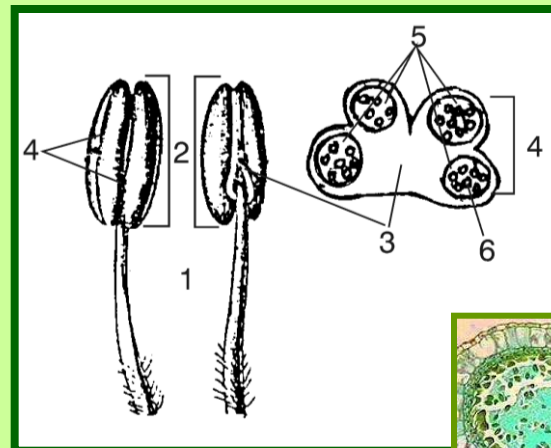
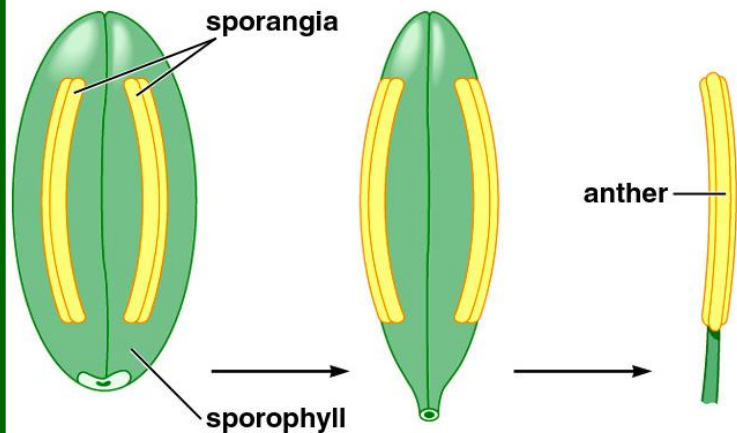
prašnici

polenove kesice

Tokom evolucije prašnici su nastali redukcijom mikrosporofila.

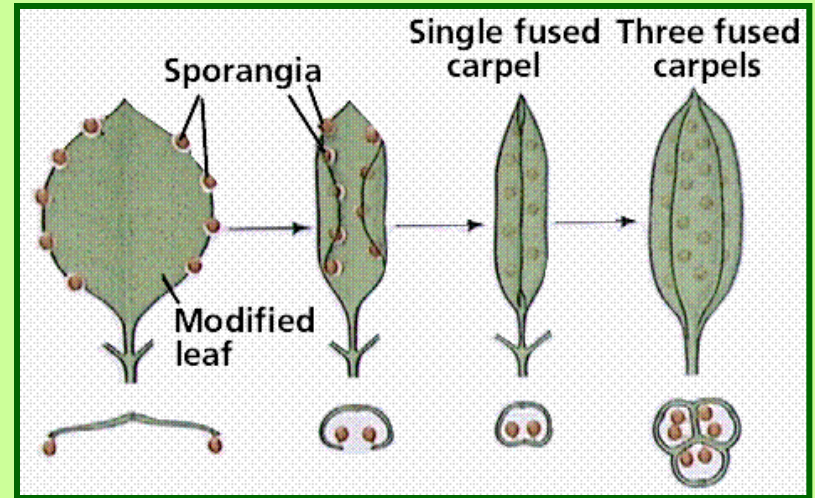
Anther evolution

57. Oplodni listići (karpele) kod skrivenosemenica obrazuju:

mikrosporofile
protonemu
tučak/tučkove
klicine listiće

Evolucija karpela (makrosporofila)

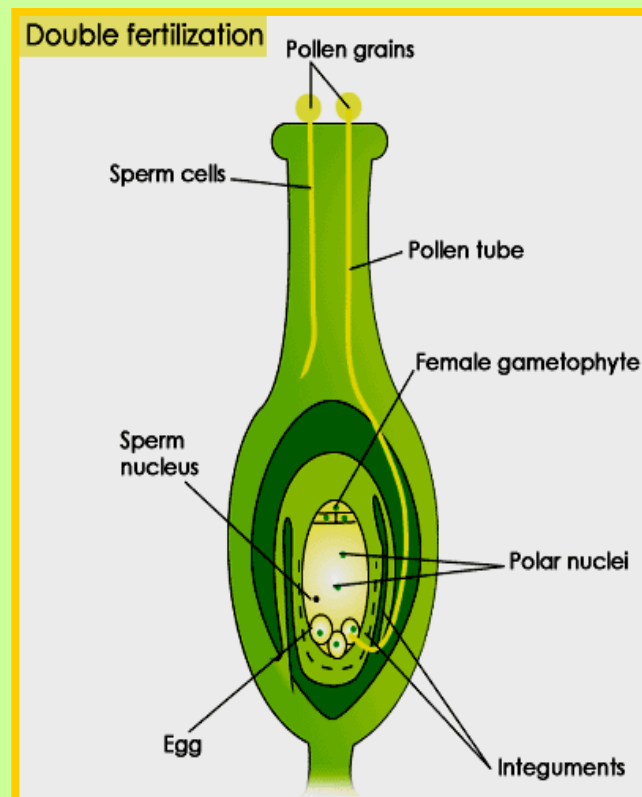
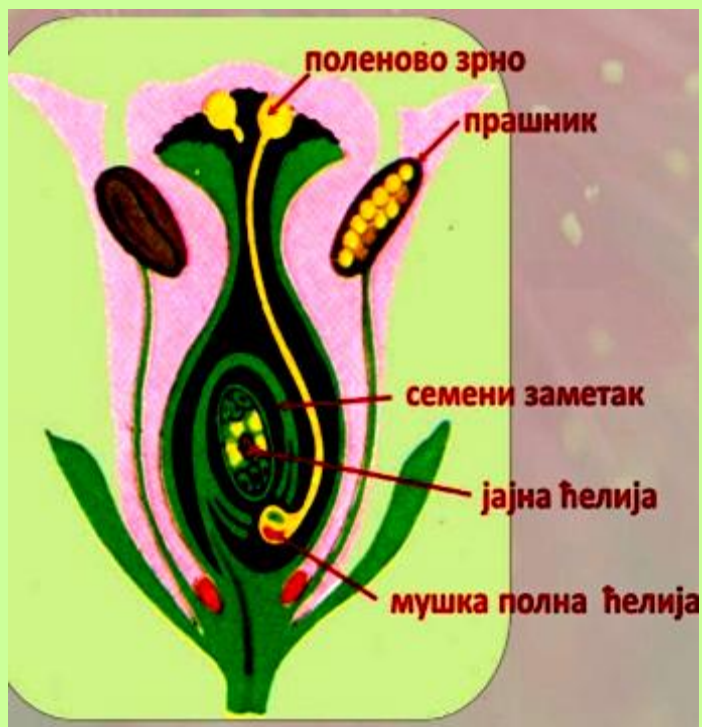
58. Kada padne na žig tučka, polenovo zrno (mikrospora) klija u polenovu cev i dospeva do:

mikrosporangije

embrionove kesice u semenom zametku

klice

endosperma

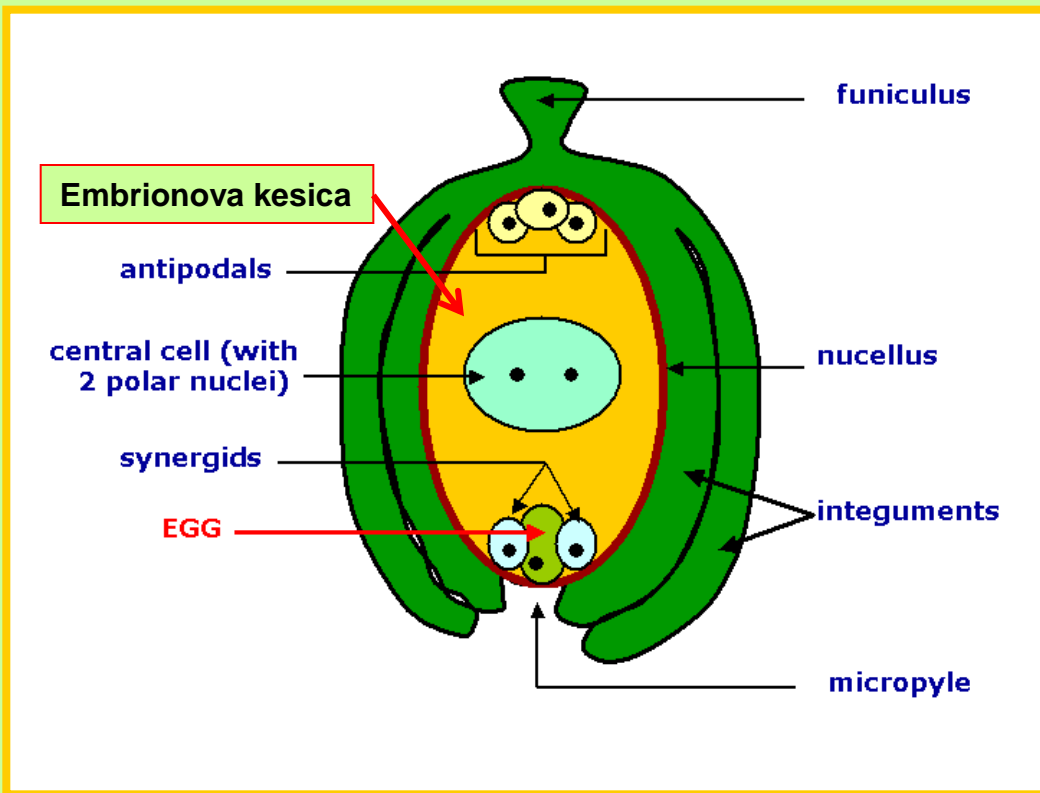
59. U kom delu cveta se nalazi embrionova kesica?

prašniku

semenom zametku

polenovom zrnu

žigu tučka

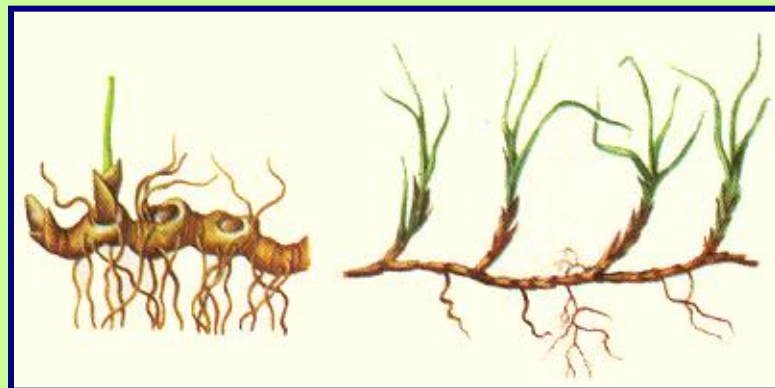
60. Razmnožavanje krtolama, lukovicama, rizomima i reznicama označeno je kao:

polno

veštačko

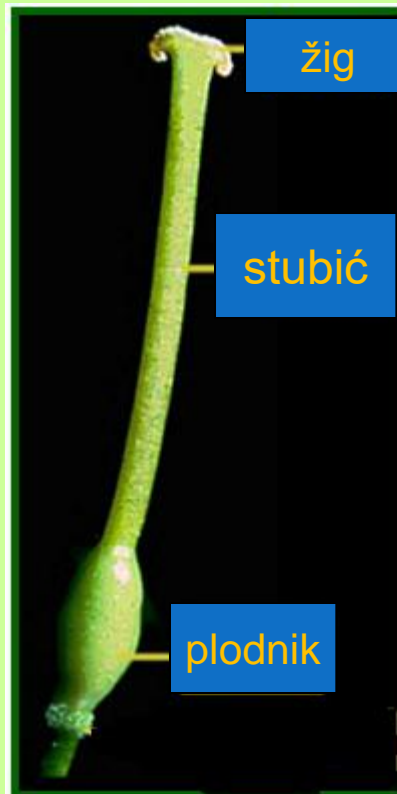
vegetativno

bespolno u užem smislu

61. Delovi tučka su:

žig, stubić, plodnik

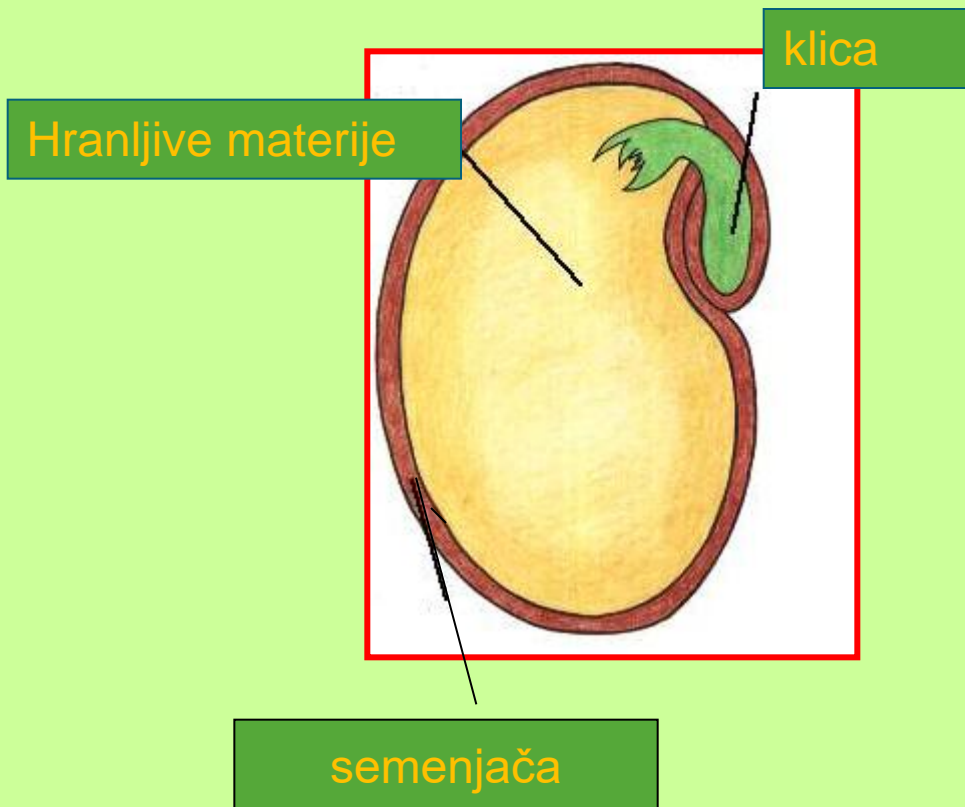
62. Šta se nalazi u semenu?

plod

klica sa hranljivim materijama

spora

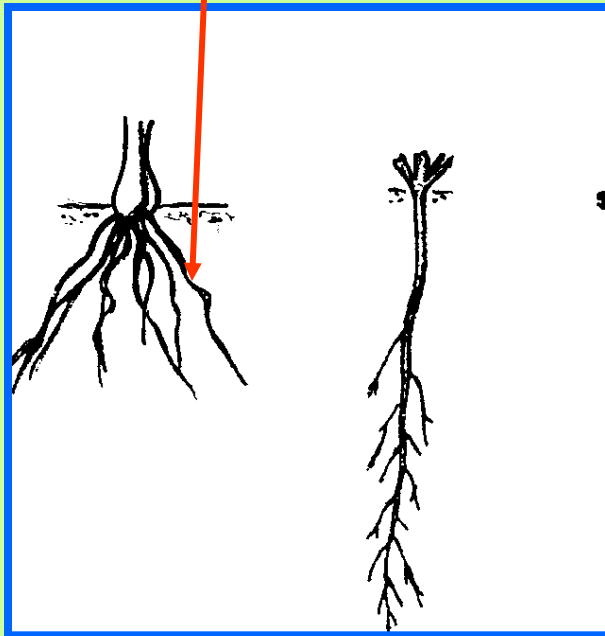
semeni zametak

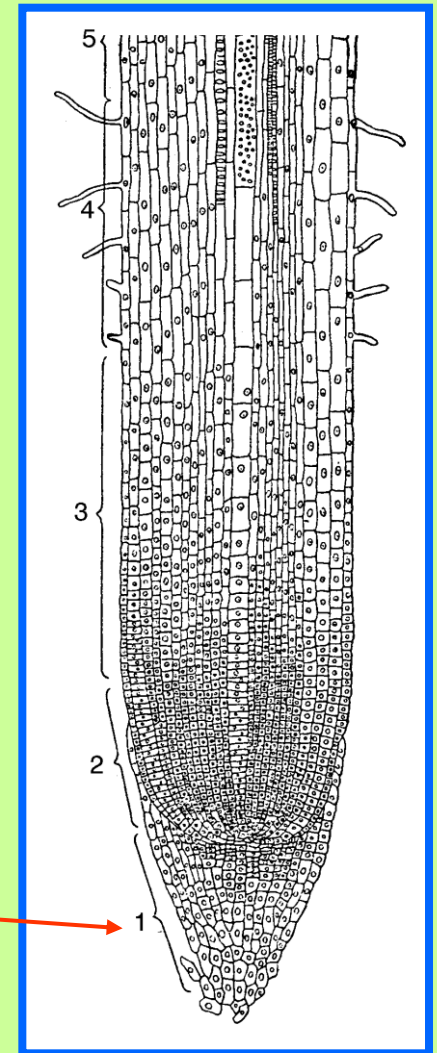
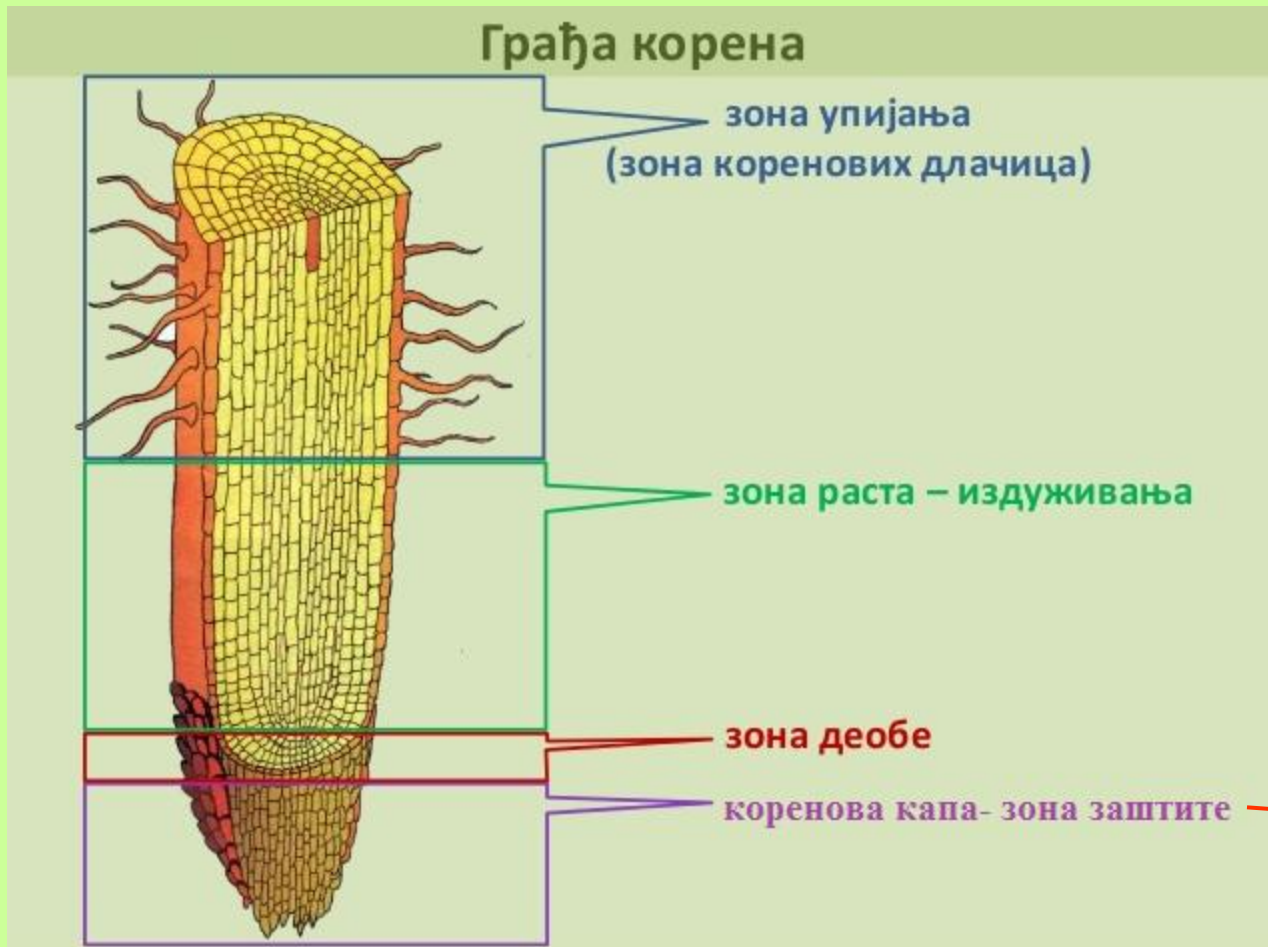

63. Adventivni koren je koren koji:

- ne nastaje iz korenka klice
- nastaje iz korenka klice
- nastaje iz kotiledona
- nastaje iz pupoljčića klice

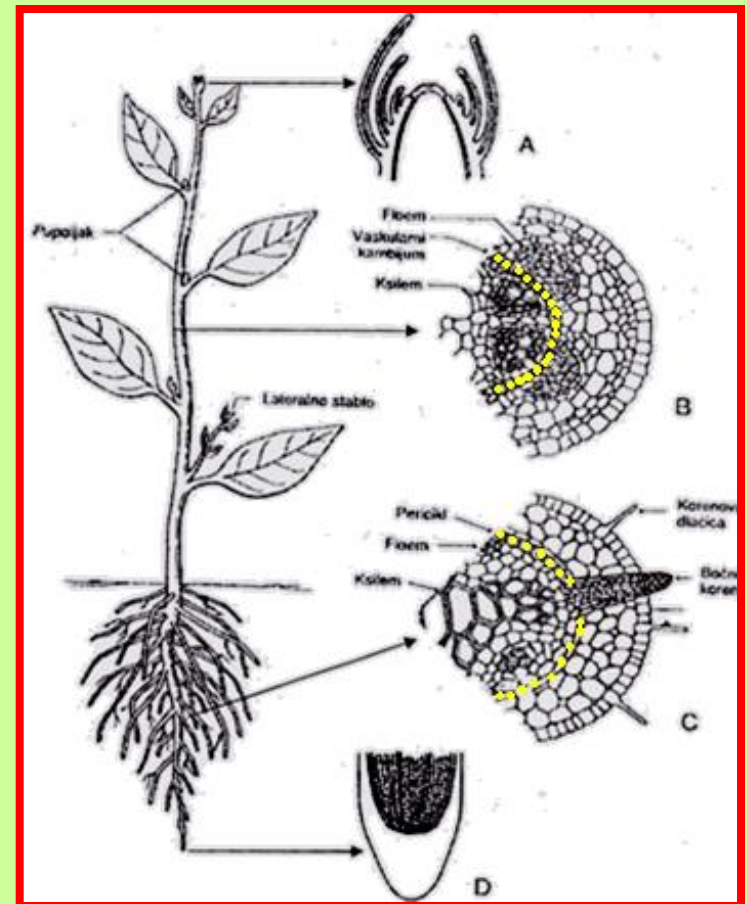
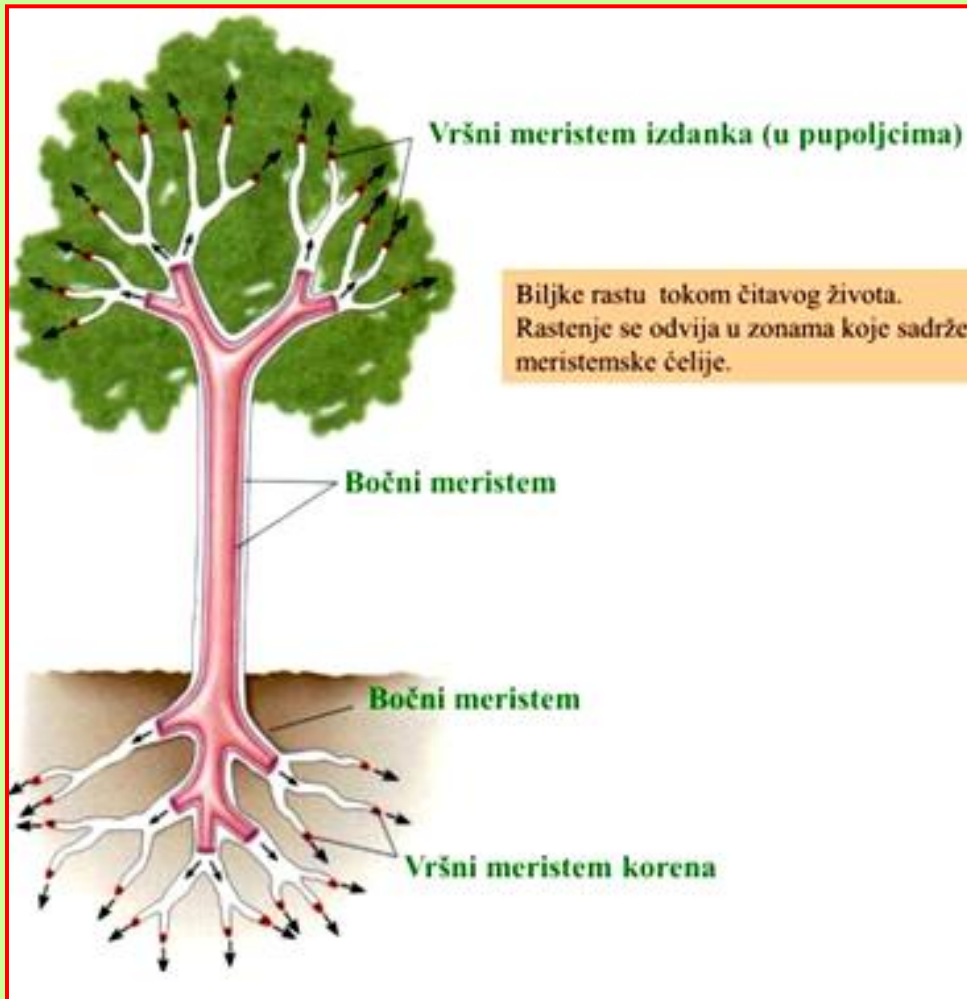

64. Vrh korena je zaštićen:
korenskim dlačicama
korenkom
egzodermom
korenovom kapom

65. Kako se nazivaju tkiva izgrađena od embrionalnih ćelija, koja imaju sposobnost deobe i diferencijacije, pri čemu nastaju sva ostala tkiva?

TVORNA (MERISTEMSKA) TKIVA

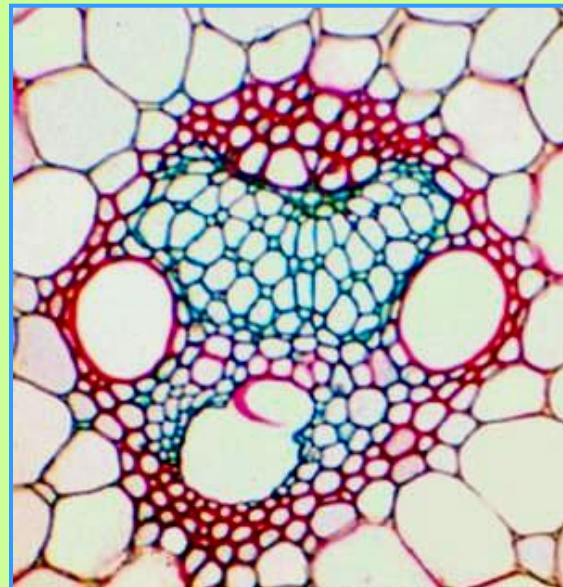
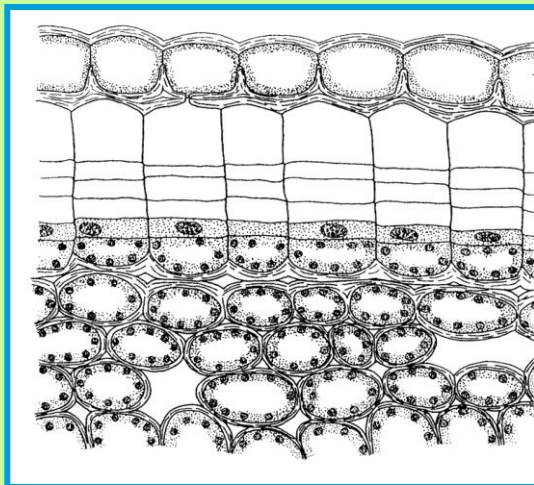
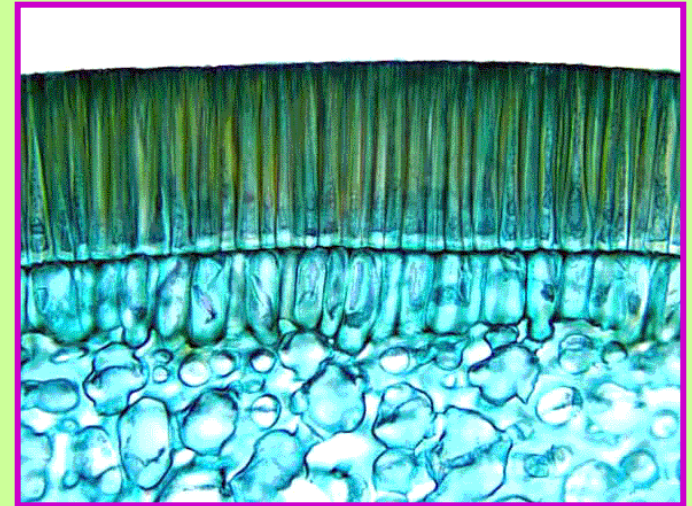
66. Tkiva izgrađena od ćelija koje su oblikom i građom prilagođena za određene funkcije, a privremeno ili trajno su izgubile sposobnost deobe su:

meristemska tkiva

lateralna tkiva

trajna tkiva

apikalna tkiva

67. Navedite trajna tkiva u telu cvetnica:

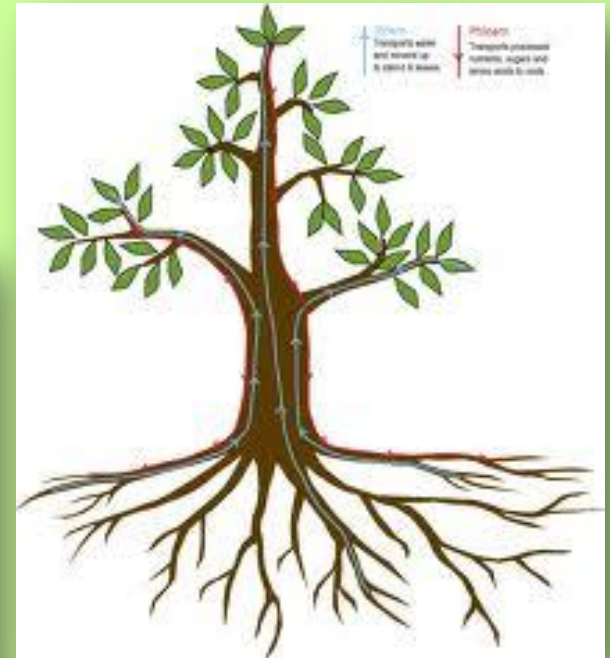
Pokrovna (kožna, pokorična)

Osnovna (parenhimska)

Mehanička

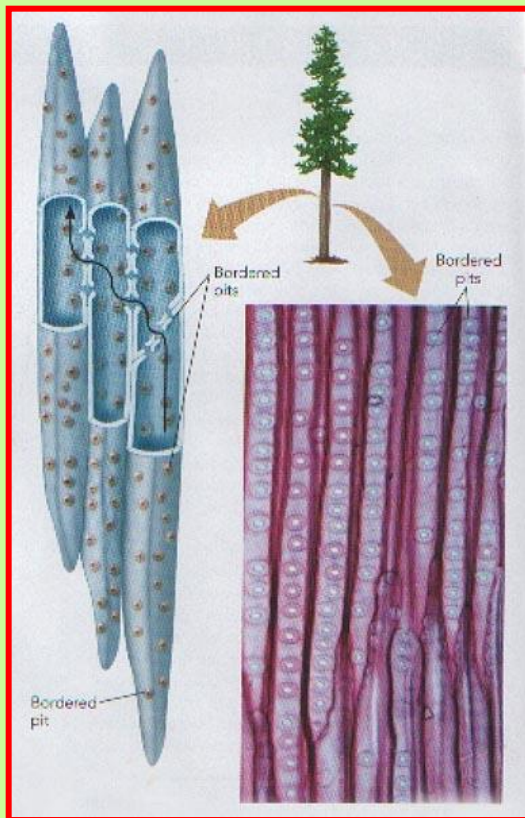
Provodna (spvodna)

Sekretorna (Žlezdana)

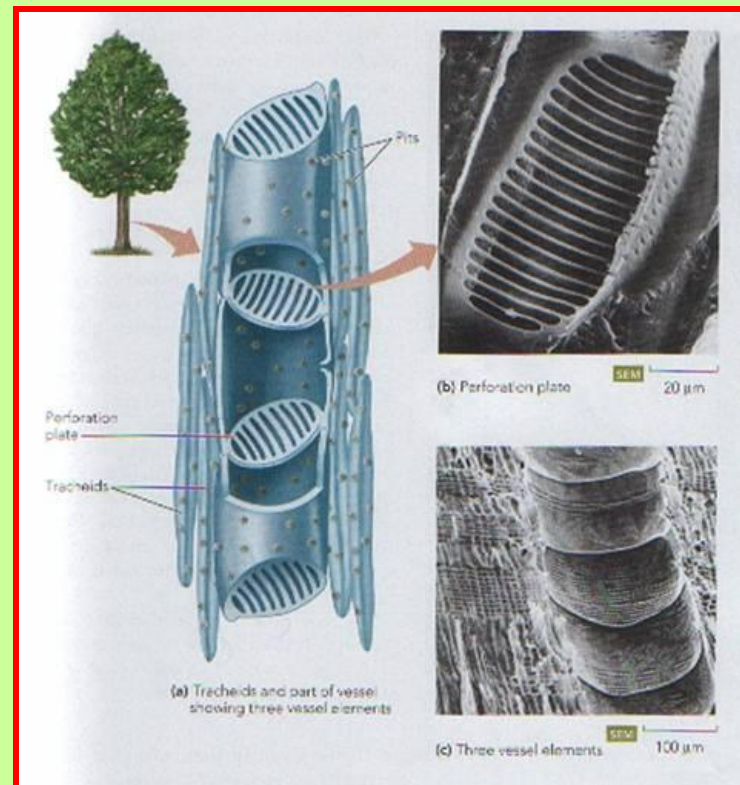

68. Tkivo koje ima funkciju provođenja vode i rastvorenih mineralnih materija je:

- kolenhim
- parenhim
- ksilem**
- floem

Traheide

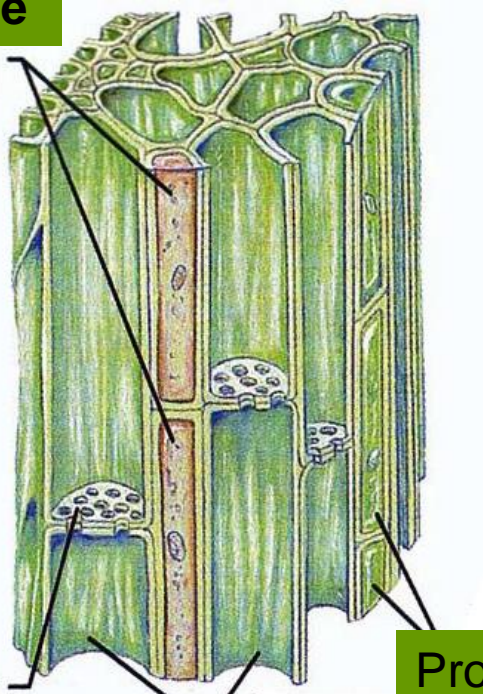
Traheje i traheide

69. Tkivo koje ima funkciju provođenja rastvorenih organskih materija je:

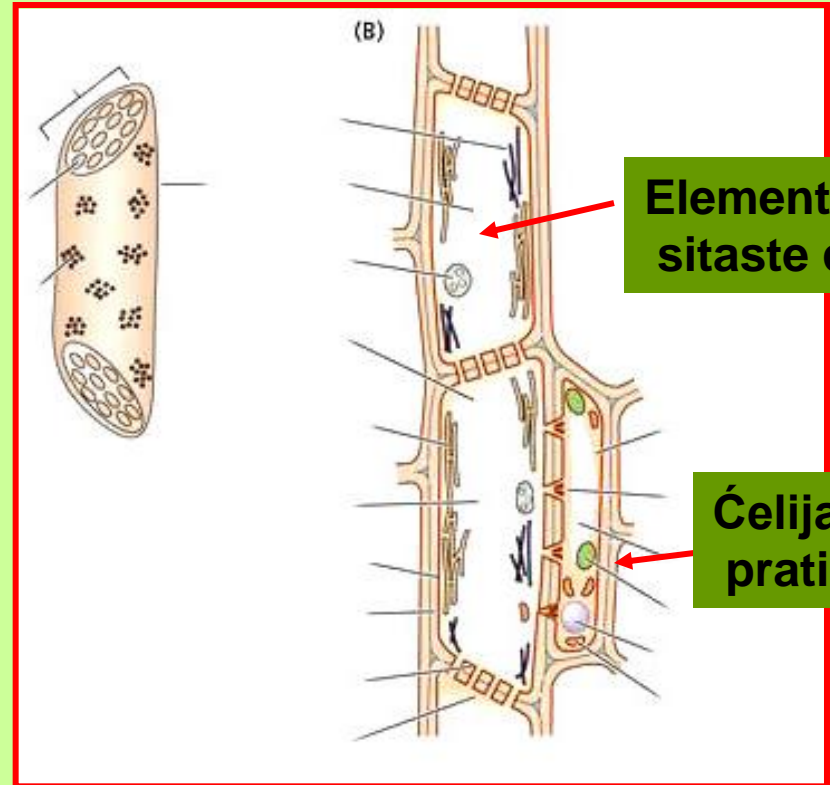
kolenhim
sklerenhim
ksilem
floem

Ćelije
pratilice

Sitaste
cevi

Provodni
parenhim

Element
sitaste cevi

Ćelija
pratilica

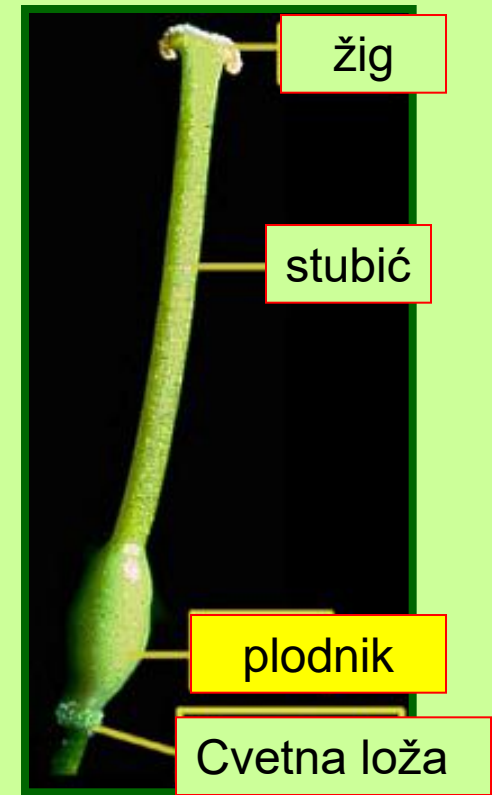
70. Navedite vegetativne organe viših biljaka (kormofita):

KOREN, STABLO, LIST

71. Iz kog dela cveta nastaje plod?

prašnika
plodnika
pupoljka
krunice

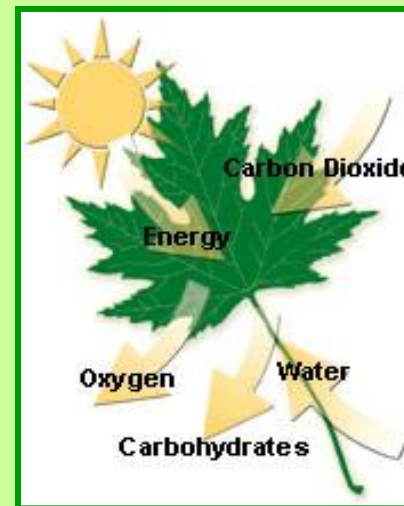

72. Kako nazivamo biljke sa hlorofilom koje same, putem fotosinteze, stvaraju organske materije?

AUTOTROFNE BILJKE

Fotosinteza je osnovni proces u metabolizmu zelenih biljaka kojim se iz **CO₂** i **H₂O** obrazuju organske materije bogate energijom.

Ovaj proces se odvija u **hloroplastima** (**hlorofil**) uz učešće **sunčeve svetlosti** i tom prilikom se oslobađa O₂ i voda.

73. Navedite dva osnovna načina ishrane kod biljaka:

AUTOTROFAN

HETEROTROFAN

Saprofiti: organizmi koji uzimaju organska materije od uginulih organizama (biljaka i životinja).

Paraziti: uzimaju gotove organske materije neposredno iz živih organizama, nastanjujući se na njihovoj površini ili u unutrašnjosti njihovog organizma.

Paraziti

74. Kako nazivamo biljke koje se hrane životinjama, najčešće insektima, a sem toga obavljaju i fotosintezu?

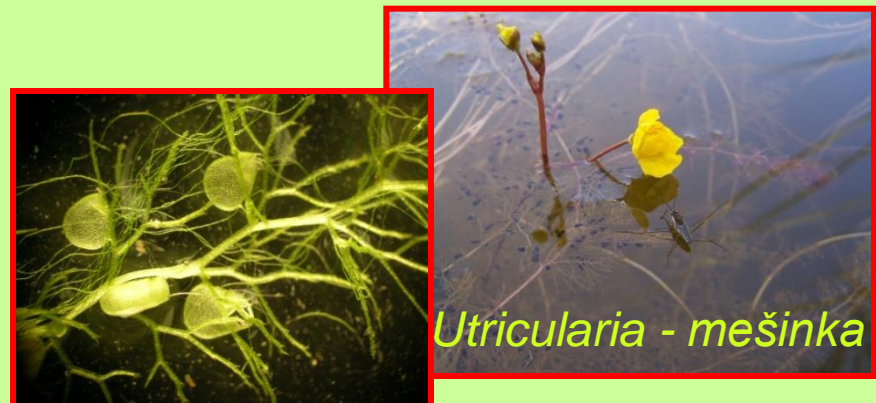
epifite

parazitske

karnivorne (mesožderke)

poluparazitske

Biljke koje imaju preobražene listove u posebne organe za hvatanje i varenje insekata i drugih sitnih životinja.

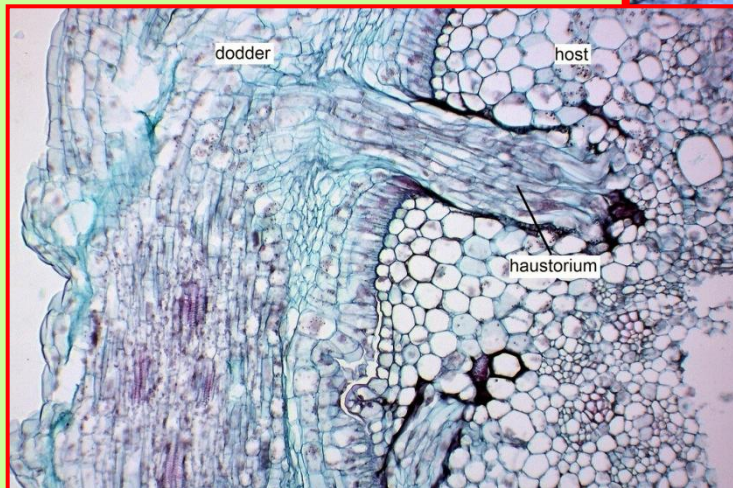
75. Biljke koje haustorijama crpe vodu sa mineralnim materijama iz biljke domaćina, a organske materije same stvaraju fotosintezom su:

parazitske

poluparazitske

efemere

perene

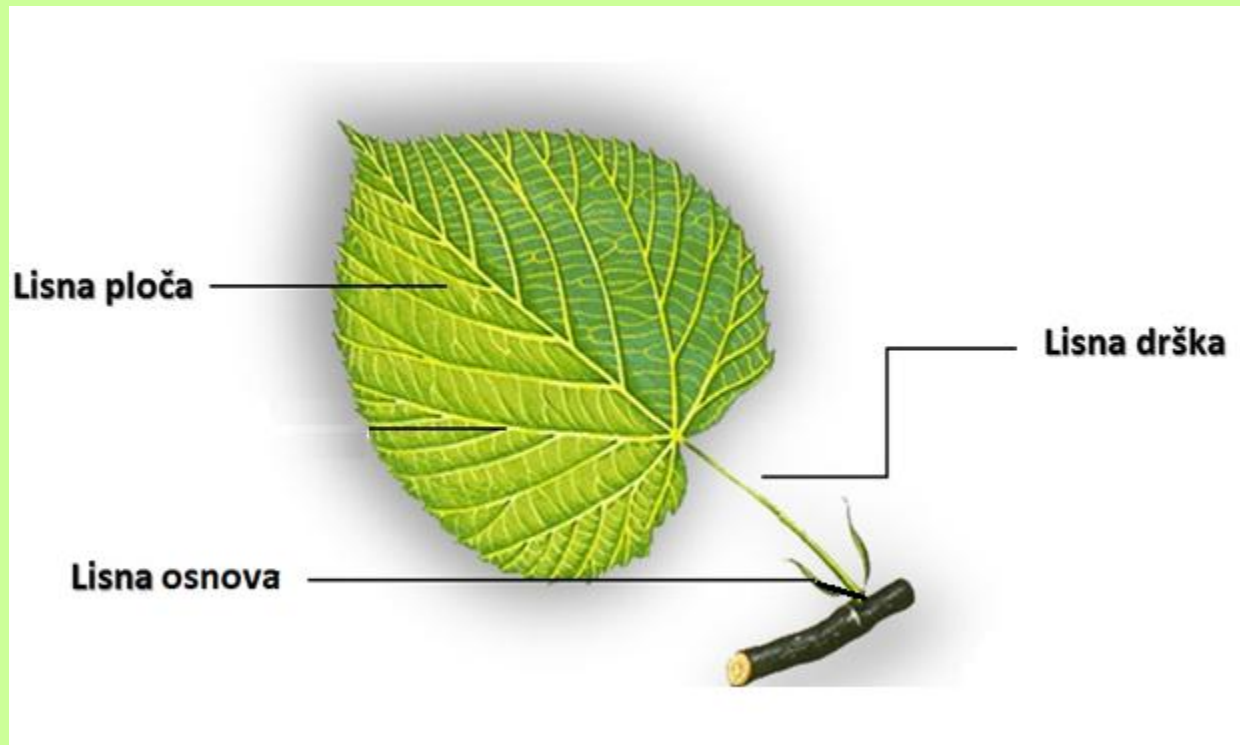

76. Delovi tipično razvijenog lista su:

LISNA OSNOVA

LISNA DRŠKA

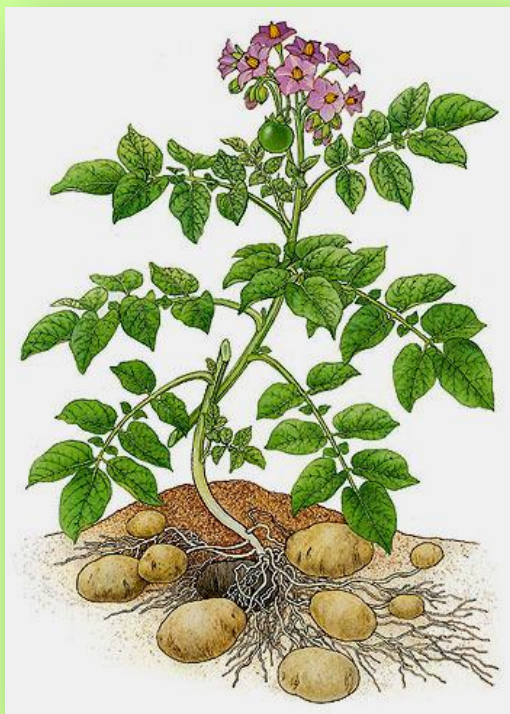
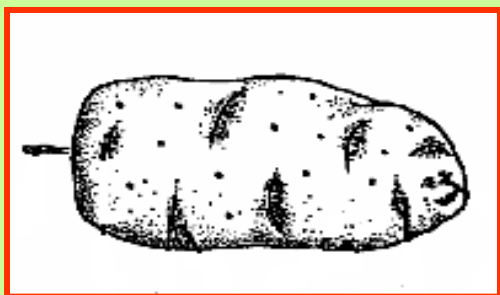
LISNA PLOČA (LISKA)

77. Navedite podzemne metamorfozirane izdanke:

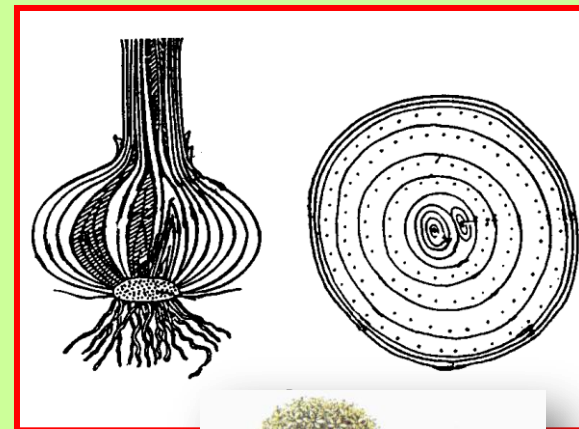
KRTOLA

RIZOM

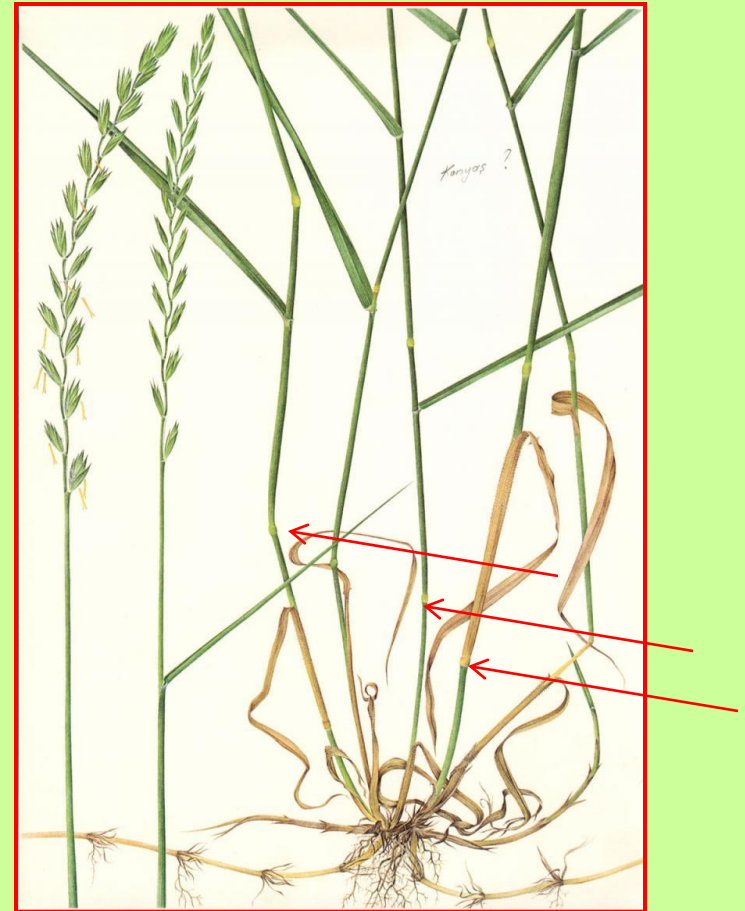
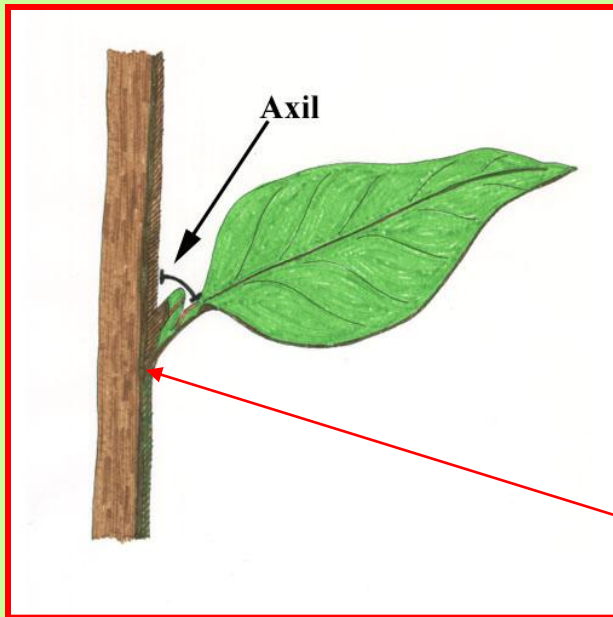
LUKOVICA

78. Deo stabla sa koga polazi list naziva se:

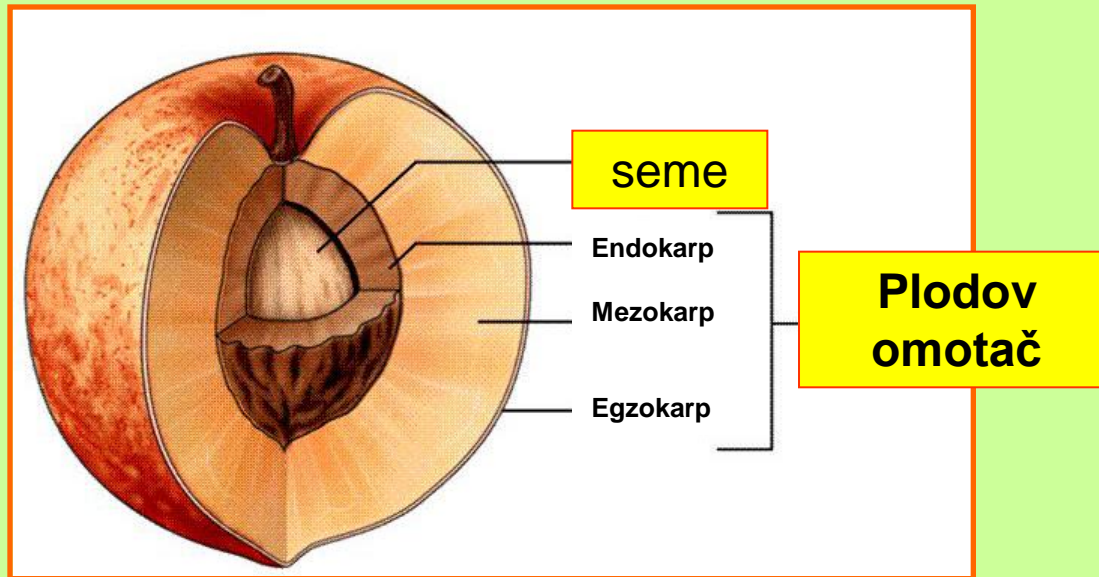
internodija
nodus (čvor)
članak
pupoljak

79. Delovi ploda su:

PLODOV OMOTAČ

SEME/semena

80. U biološku nauku, binarnu nomenklaturu je uveo:

Darvin

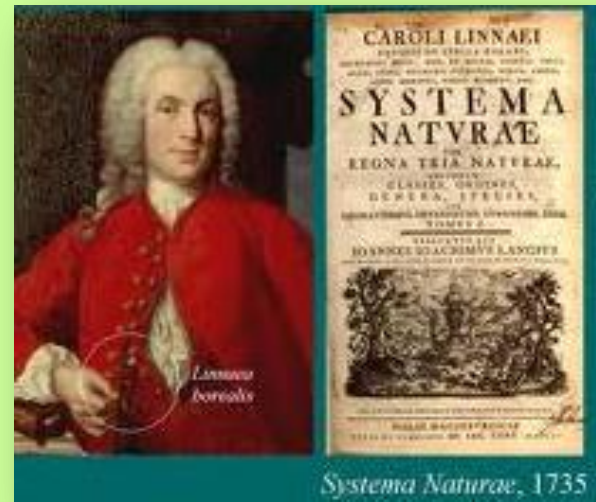
Mendel

Line

Lamarck

Binarna nomenklatura, sadrži ime roda i vrste, npr:

Nymphaea alba L.

81. Osnovna sistematska kategorija je:

klasa

red

vrsta

razdeo

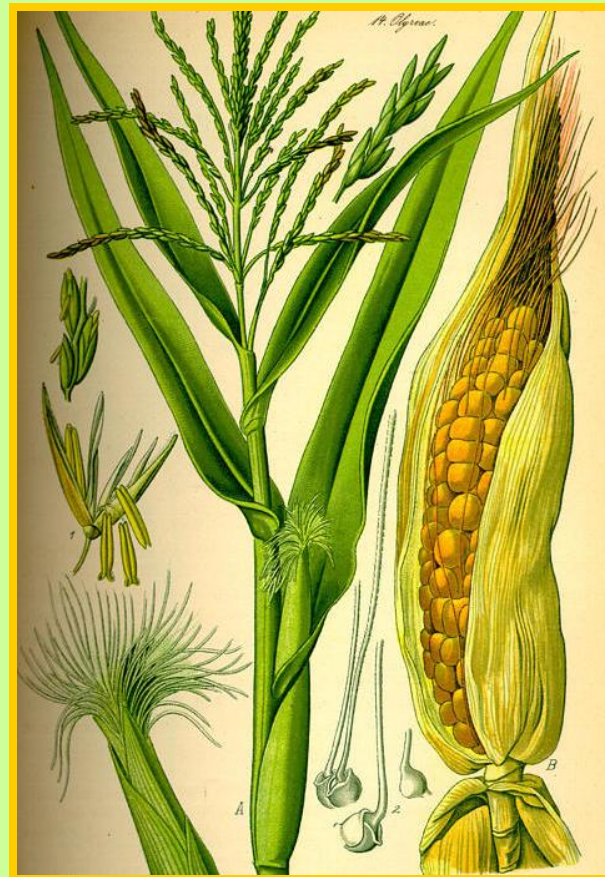
Osnovna taksonomska kategorija

Skup individua koje se podudaraju u najvećem broju bitnih karakteristika, žive na određenom prostoru i nisu reproduktivno izolovane...

82. Skup cvetova na zajedničkoj osovini, nazivamo:

CVAST

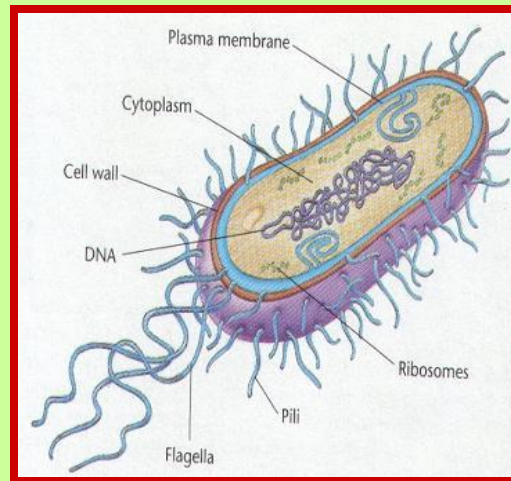
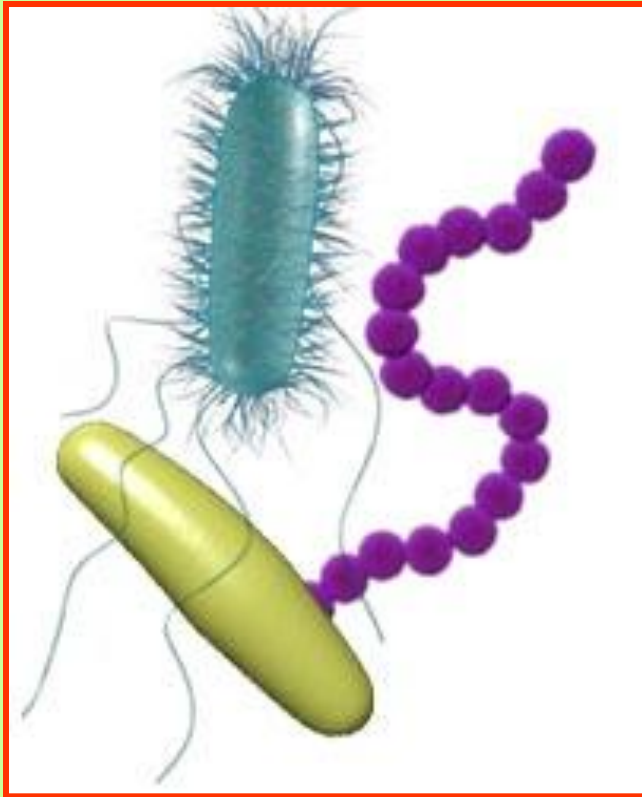
83. Prokariote su:

lišajevi

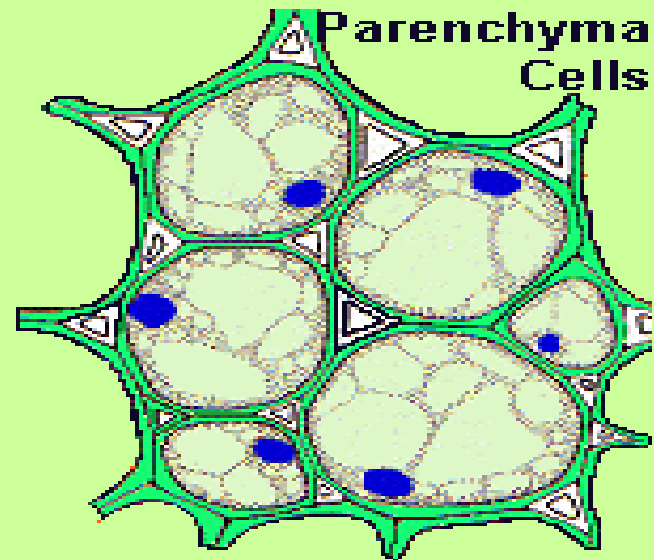
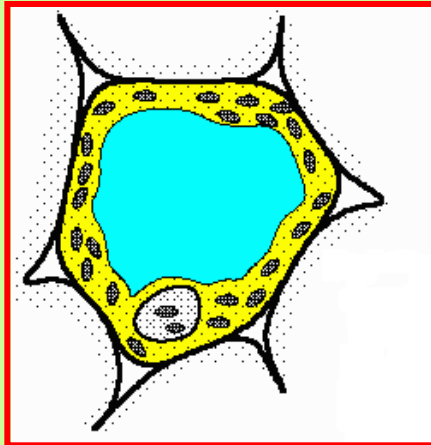
bakterije i modrozelene alge

mahovine

paprati

84. Organizmi koji su izgrađeni od ćelija sa diferenciranim jedrom su:
prokarioti
dikarioti
eukarioti

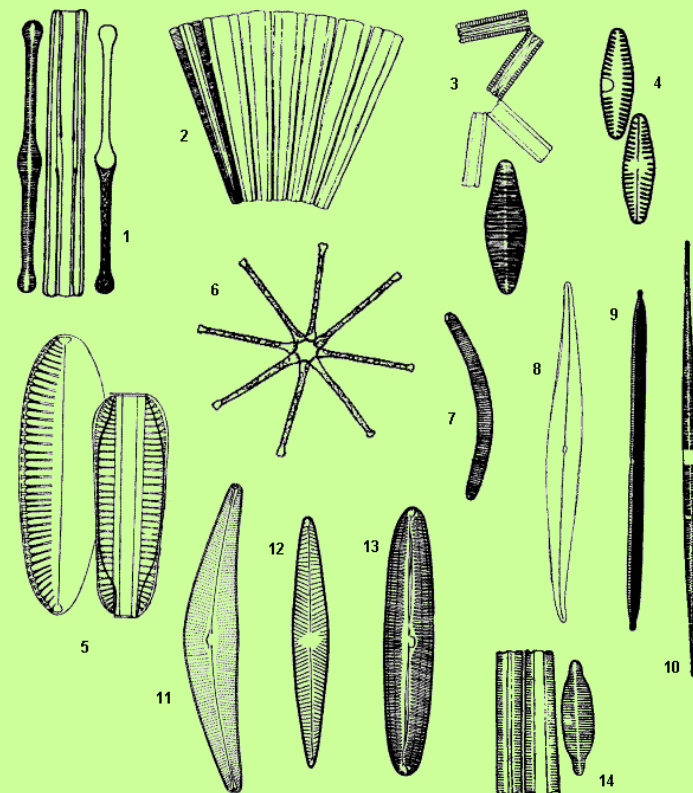
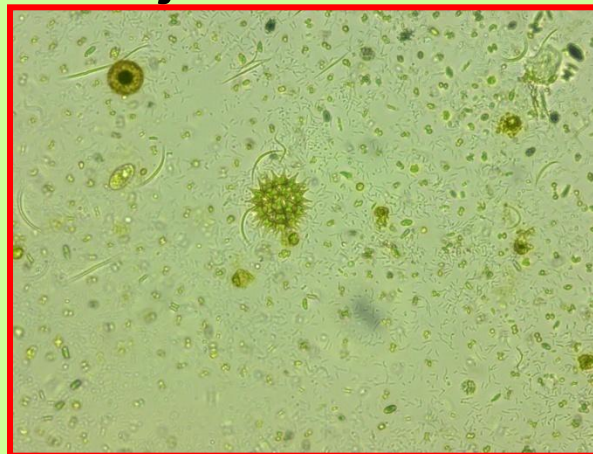

85. Alge, koje slobodno lebde u vodenoj sredini čine

nekton

plankton

86. Alge koje su pričvršćene ili leže na dnu vodenih bazena čine:

nekton

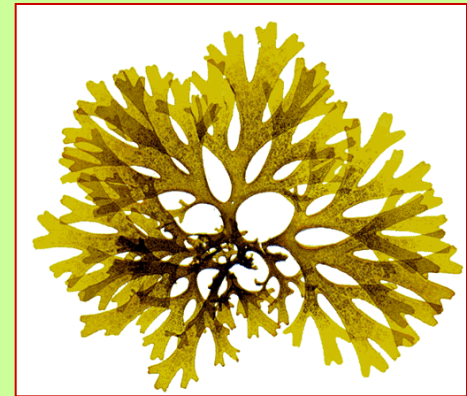
plankton

bentos

neuston

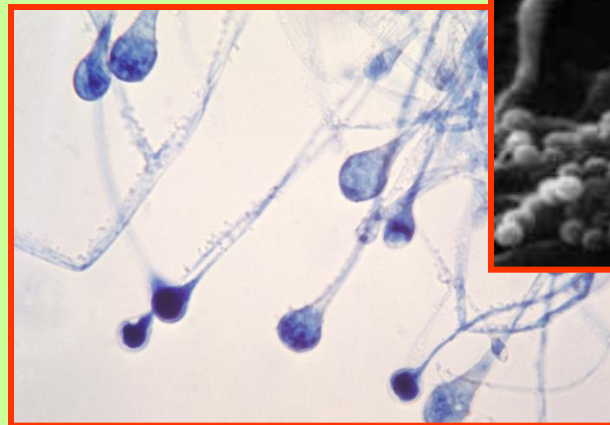
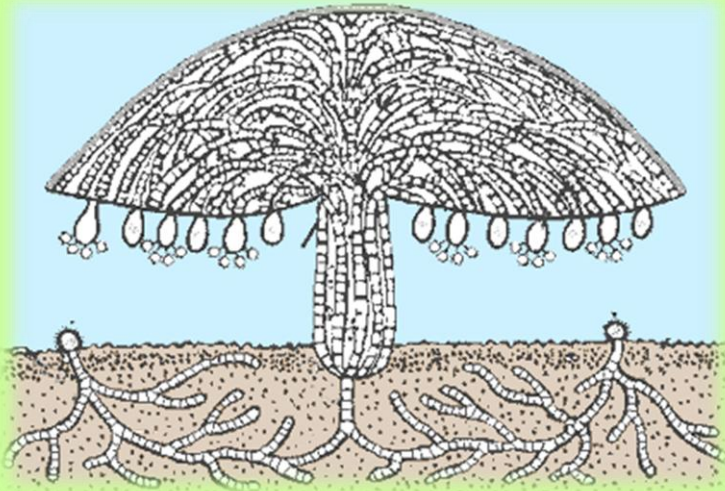
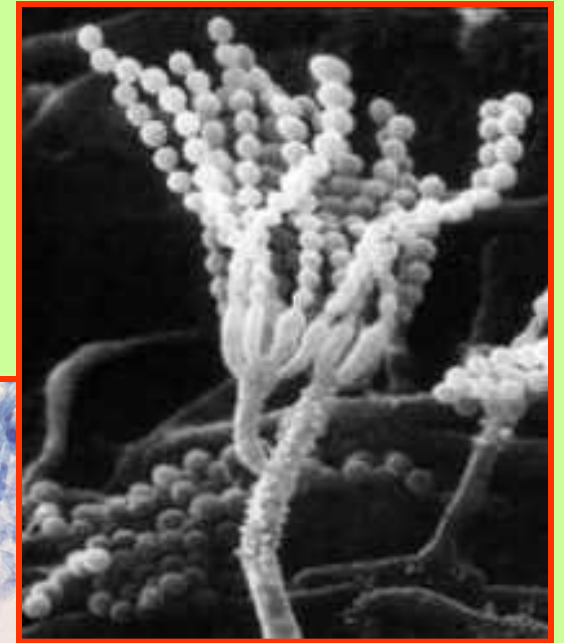
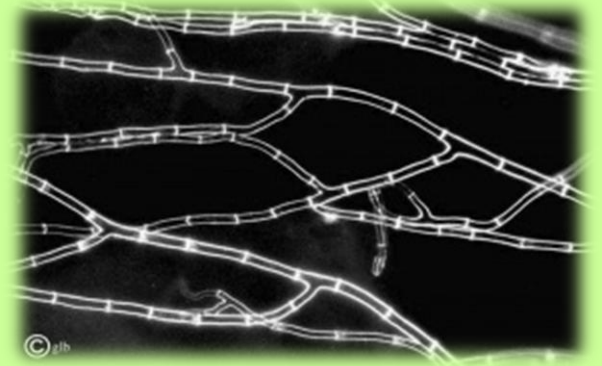
Caulerpa

Dictyota

87. Telo pravih gljiva je izgrađeno od:

korena, stabla, lista
filoida, kauloida, rizoida
hifa
protoneme

88. Kako nazivamo organizme nastale simbiozom algi i gljiva?

lišajevi

mahovine

paprati

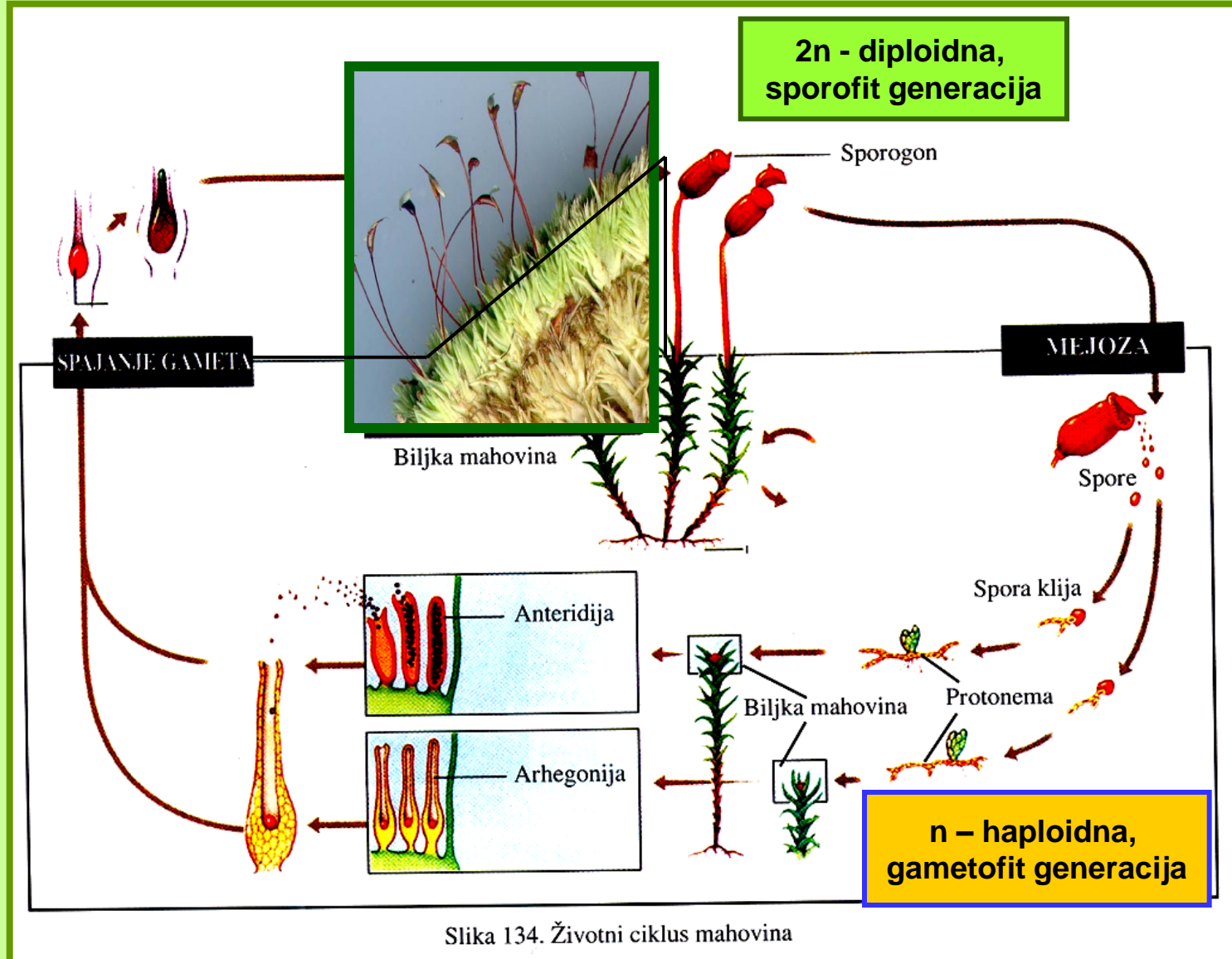
paraziti

89. Koja generacija dominira u životnom ciklusu mahovina?

sporofit
gametofit

Slika 134. Životni ciklus mahovina

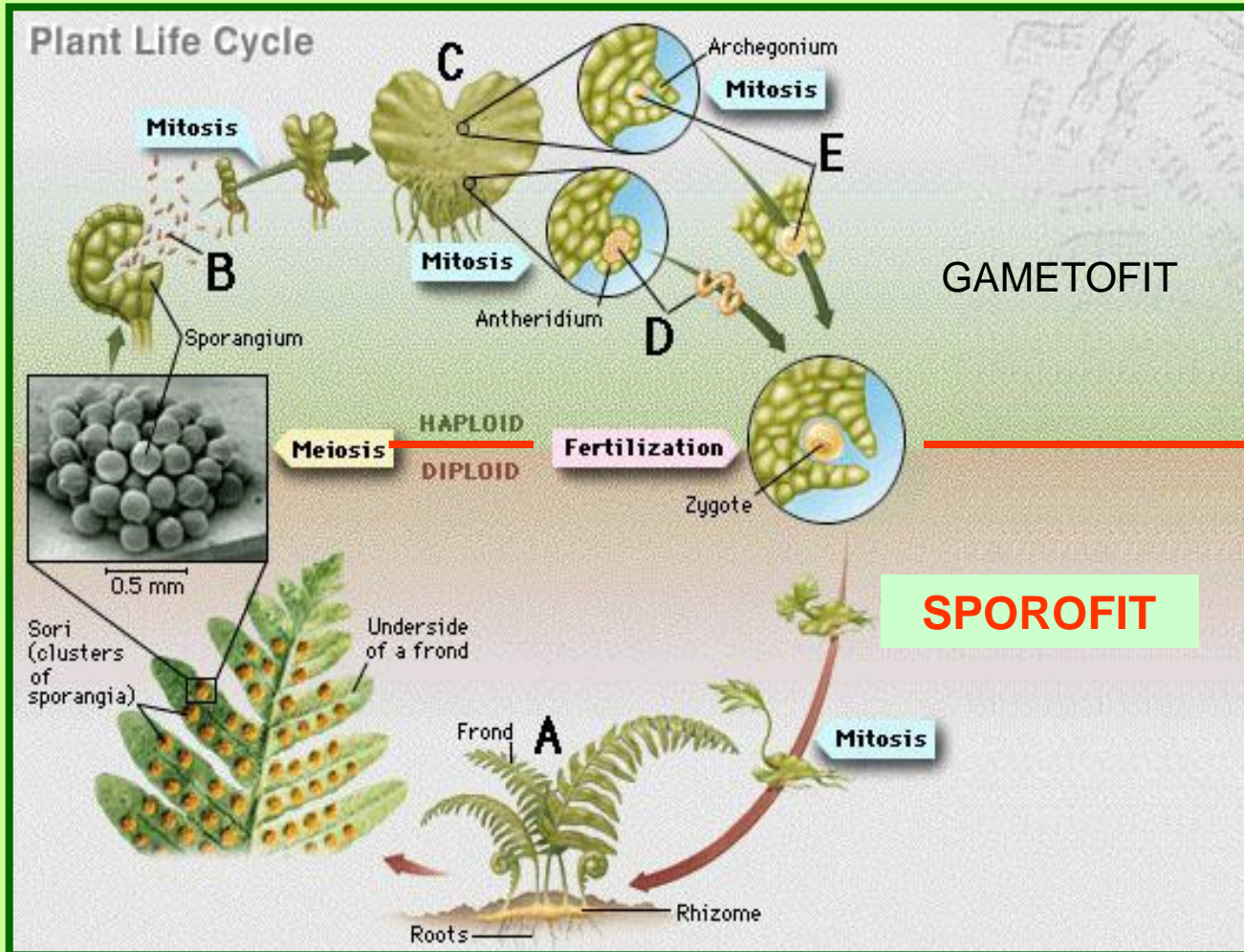
90. Kod mahovina, sve vegetativne funkcije (fotosinteza, snabdevanje vodom i mineralnim materijama) obavlja

GAMETOFIT GENERACIJA.

91. Koja generacija dominira u životnom ciklusu paprati?

gametofit
sporofit

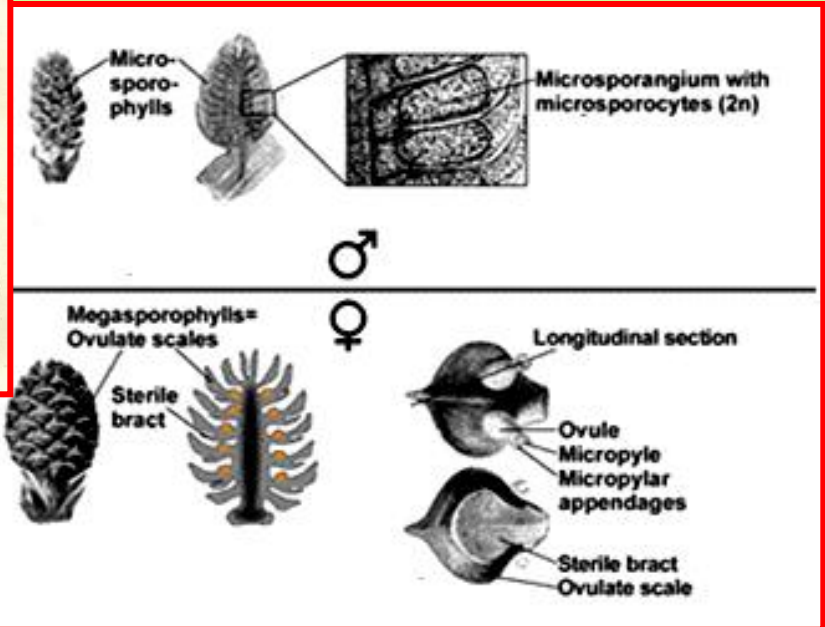
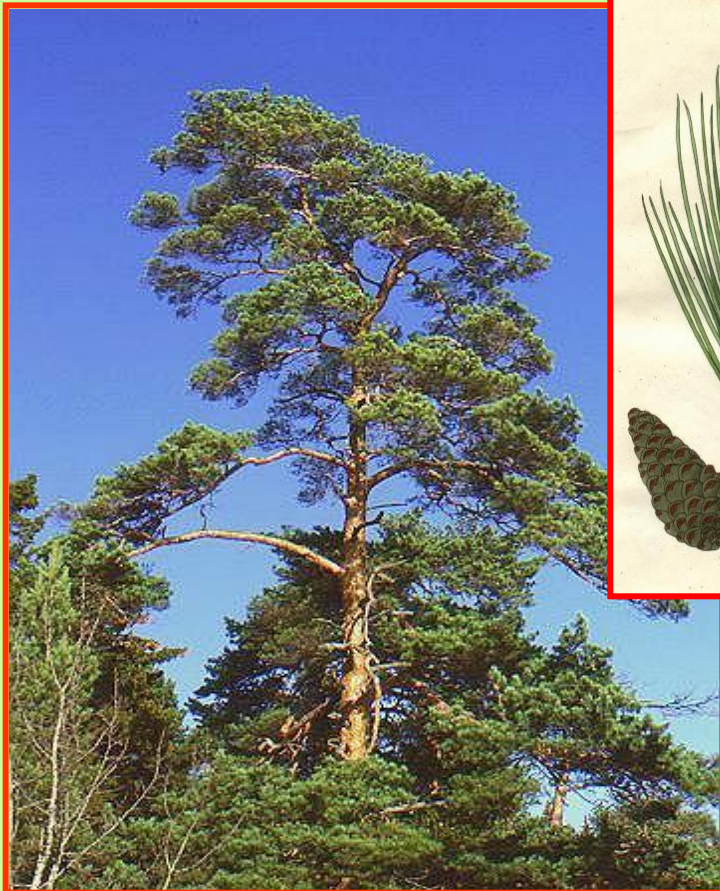

92. U koji razdeo spada klasa četinarara?

GOLOSEMENICA
(Pinophyta, Gimnospermae)

Kod biljaka ovog razdela semeni zameci su “goli”, na makrosporofilima, pa ovu grupu biljaka nazivamo i golosemenicama.

93. Kod skrivenosemenica seme se nalazi zaštićeno u:

pupoljku

korenu

listu

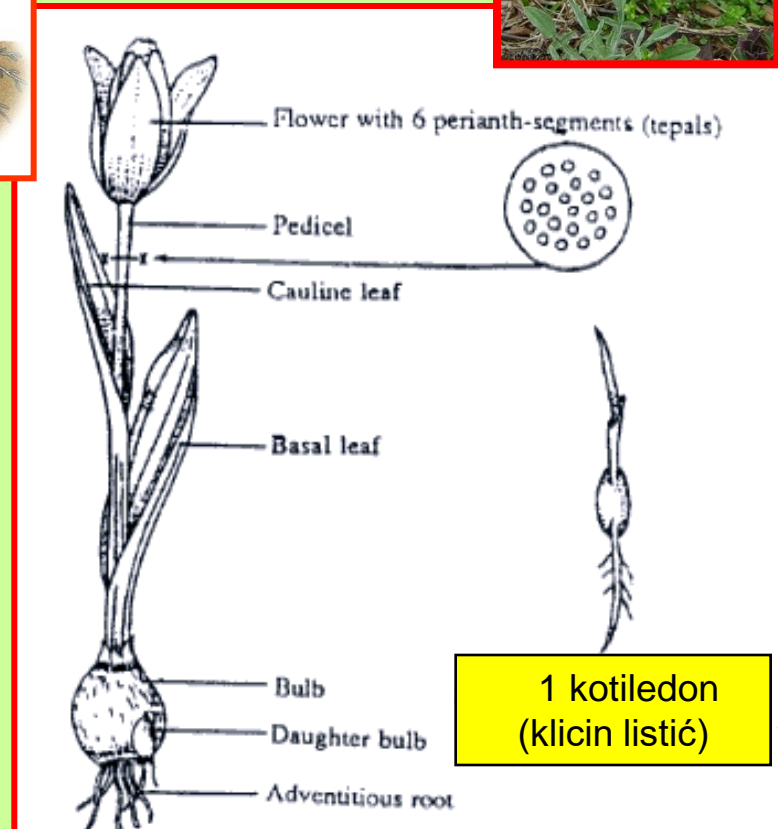
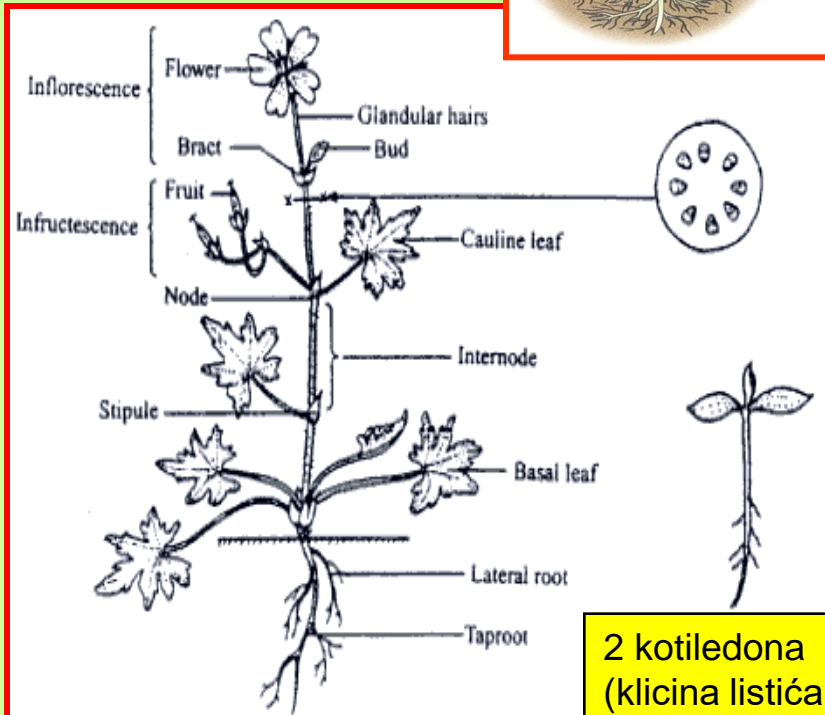
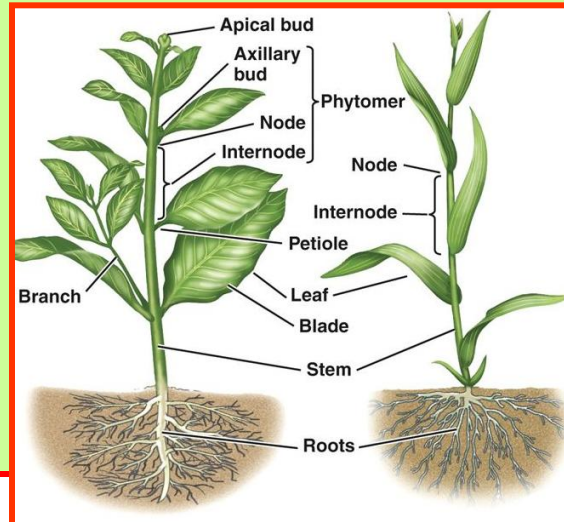
plodu

94. Skrivenosemenice delimo u dve klase:

DIKOTILE (Magnoliopsida, Magnoliatae) i MONOKOTILE (Liliosida, Liliatae)

95. Familija ruža (*Rosaceae*) pripada klasi:

DIKOTILA /Magnoliopsida, Magnoliatae/

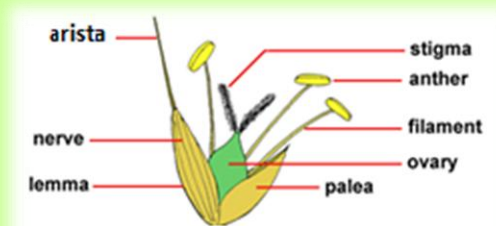
OPŠTA CVETNA FORMULA DIKOTILA

K5 C5 A5+5 G5 ili K4 C4 A4+4 G4

96. Familija trava (*Poaceae*) pripada klasi: **MONOKOTILA**
/Liliosida, Liliatae/

OPŠTA CVETNA FORMULA MONOKOTILA P3+3 A3+3 G3

Poaceae - cvet

97. Jednogodišnje biljke sa kratkim vegetacionim periodom, ponekad svega nekoliko nedelja, označene su kao:

efemeroide

efemere

perene

žbunovi

Senecio vernalis

Lepidium perfoliatum

Erodium cicutarium

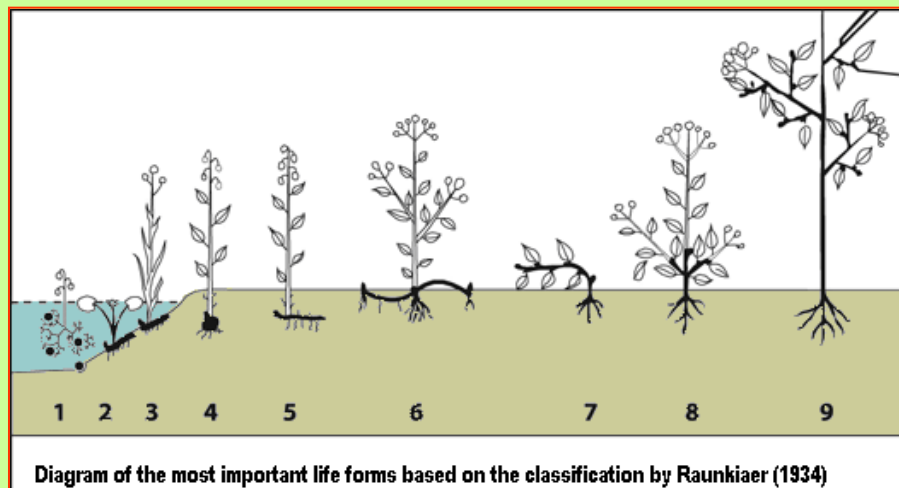
98. Skup morfoloških, anatomskih i fizioloških osobina kojima je biljna vrsta prilagođena staništu nazivamo:

varijeteti

životni oblik (životna forma)

halofite

klasa

.... prema Raunkier- u

1. **FANEROFITE** - pupoljci visoko iznad površine zemlje (više od 25 cm) - drveće, žbunovi (mega-, mezo-, mikro-, nanofanerofite)
2. **HAMEFITE** – pupoljci blizu površine zemlje (do 25 cm visine) – polužbunovi, manji žbunovi (borovnica, kantarion).
3. **HEMIKRIPTOFITE** – biljke sa pupoljcima na samoj površini zemlje, a svi nadzemni delovi biljke izumiru preko zime (višegodišnje trave).
4. **KRIPTOFITE** – biljke kod kojih su pupoljci u zemlji (**geofite**), u vodi (**hidrofite**), u mulju (**helofite**).
5. **TEROFITE** – jednogodišnje biljke, prezimljuju u obliku semena.

99. Uticaj čoveka se javlja kao poseban vid biotičkog faktora i označen je kao:

abiotički faktor

biosinteza

antropogeni faktor

biocenologija

I ABIOTIČKI FAKTORI (fizičko-hemijski uslovi sredine)

Klimatski faktori

Voda, vlažnost

Svetlost

Toplota i temperaturni režim

Vazduh

Edafski faktori (zemljište kao ekološki faktor)

Orografski faktori (nadmorska visina, ekspozicija, nagib, reljef)

II BIOTIČKI FAKTORI

(uticaji koji na određen organizam ispoljavaju druga živa bića)

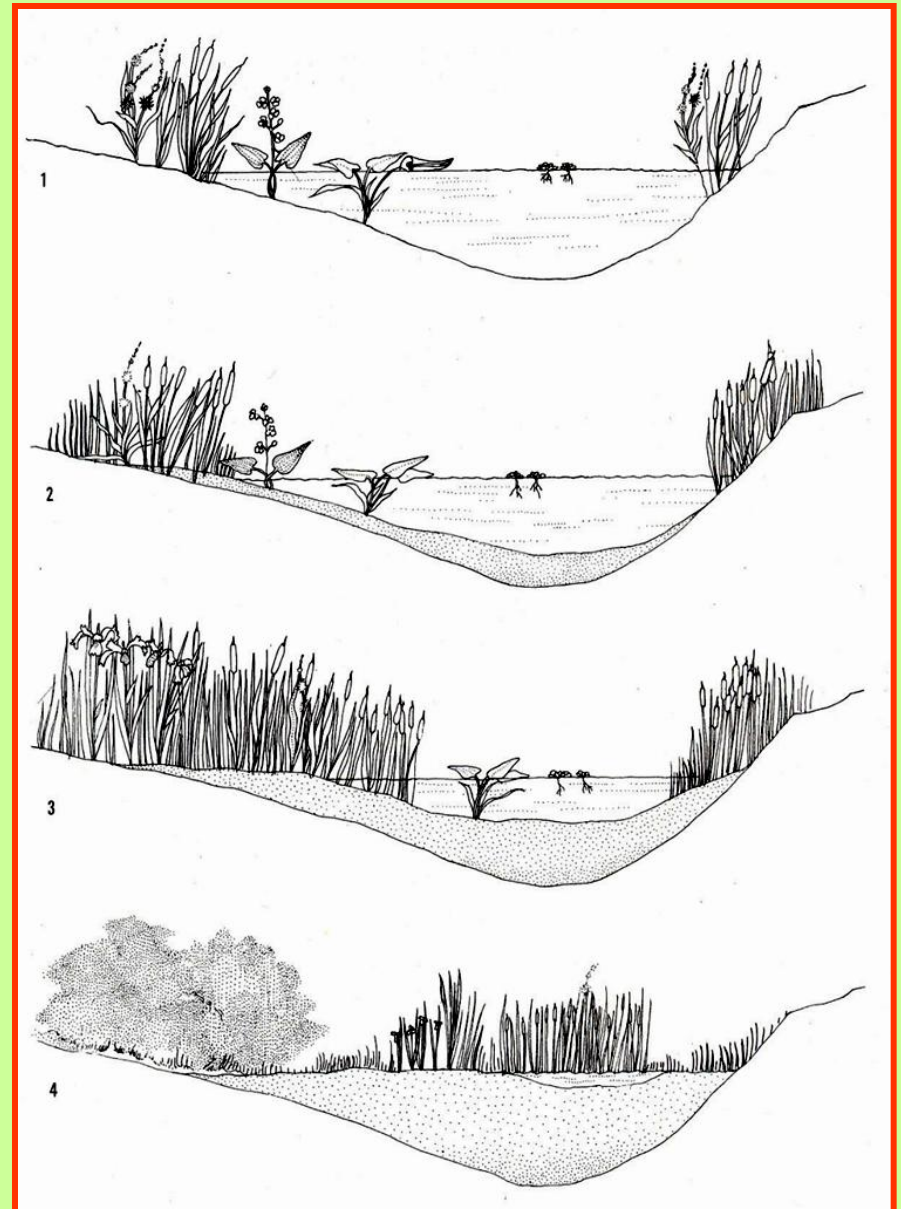
Uzajamni uticaji između organizama

Antropogeni faktor

100. Pojava smenjivanja populacija ili smena biocenoza na istom staništu naziva se:

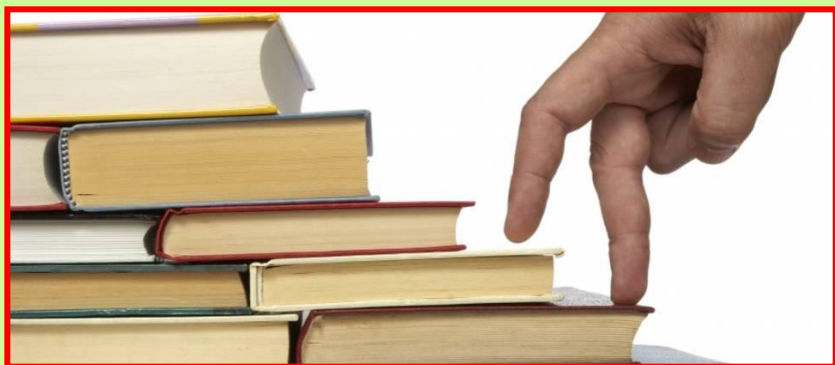
periodizam
aspekt
sukcesija
biocenoza

Sukcesivne promene je najlakše pratiti posmatranjem procesa formiranja vegetacije na nekom prostoru koji nije naseljen biljkama (obala na koju je reka nanela pesak, posle požara, posle vulkanske erupcije, plića jezera ...)

Sukcesijske promene u jezerskom ekosistemu

**SREĆNO NA PRIJEMNOM
ISPITU!!!!**

**Dr Ljiljana Nikolić, redovni profesor
Botanika
Departman za ratarstvo i povrtarstvo
Kabinet br. 7/II sprat
ljiljana.nikolic@polj.uns.ac.rs
Poljoprivredni fakultet
Univerzitet u Novom Sadu**

